จุลสาร

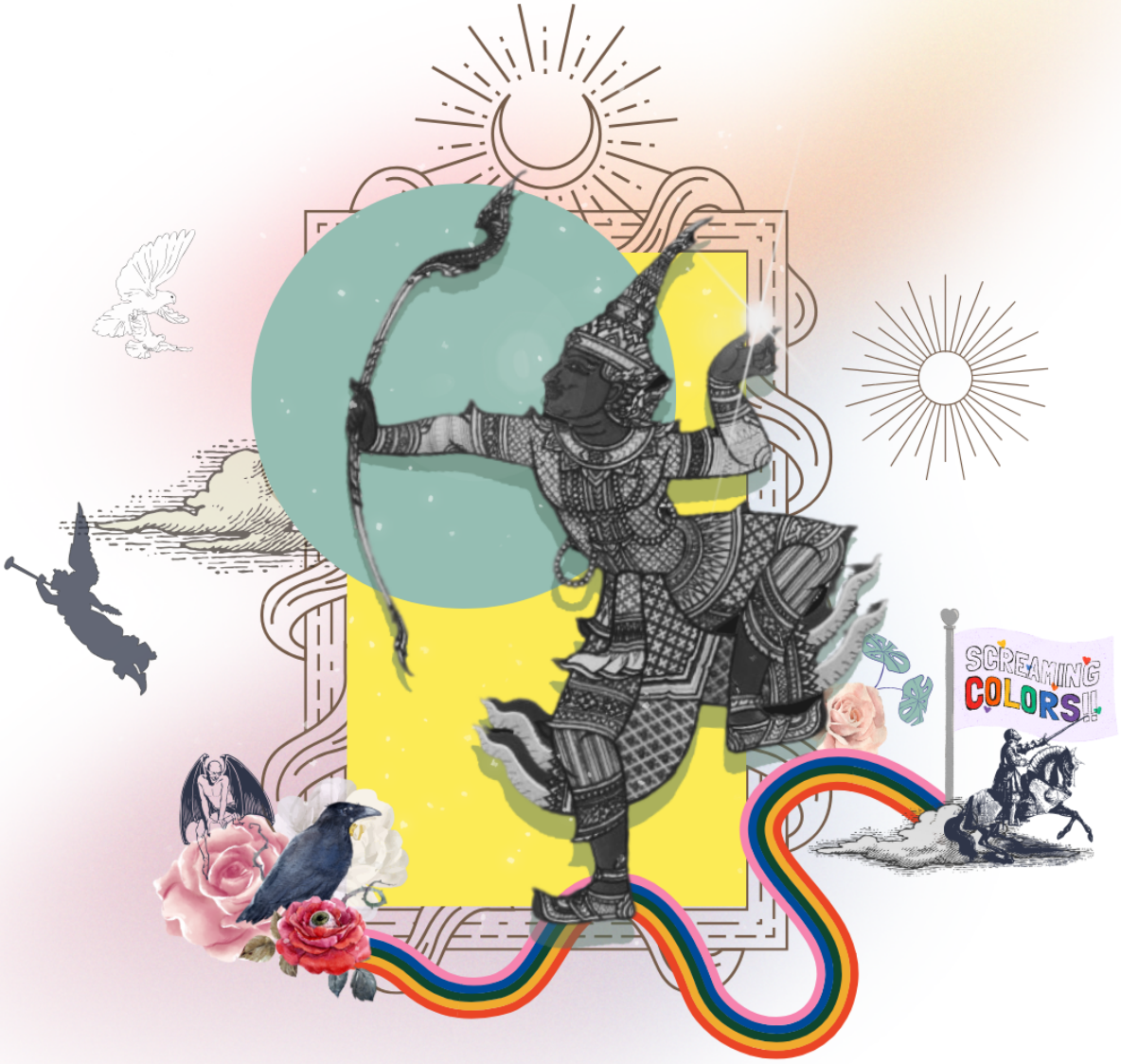

ภาไทย

ฉบับที่ 7 ปีการศึกษา 2566 - 2567

จุลสารสาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สาระบาน CONTENTS

จุลสารภาไทย ฉบับที่ 7 ปีการศึกษา 2566 - 2567

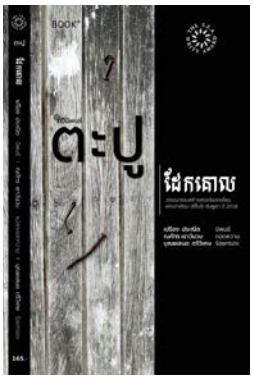

04 **เสน่ห์ภาษา ลีลาอีสานใต้**
บุณยเสนอ ตรีวิเศษ

05 **ถิ่นนี้มีตำนาน**
สำราญ ธุระตา

06 **ไขคำเล่าความ**
ทิพวัลย์ เหมรา

07 **ไขภาษากับวิฬาร์**
สมศักดิ์ พันธ์ศิริ

08 **โบราณกาเล**
พิพัฒน์ ประเสริฐสังข์

09 **เมิลแขมร์**
ญูกเฌวง

11 **สื่อซ่อนนัย**
อรวรรณ ฤทธิ์ศรีธร

12 **คิดแตกฟอง**
ยุพาวดี อาจหาญ

13 **วรรณกรรมร่วมสมัย**
สันติภาพ ชารัมย์

15 **กวีสร้างสรรค์**
ประยุทธ จิตราช

16 **สมัครเล่นเป็นนักกลอน**
นักศึกษาเอกไทย

18 **สมัครเล่นเป็นนักเขียน**
นักศึกษาเอกไทย

20 **ลั่นกลอน**
นักศึกษาเอกไทย

21 **บอกเล่าประสบการณ์**
นักศึกษาเอกไทย

22 **กิจกรรม โครงการภาษาไทย**
สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์

25 **รางวัล ผลงาน**
สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์

26 **ความภูมิใจ**
สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์

27 **ผู้วิเศษประเทศไทย**
ประณต

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ : บุณยเสนอ ตรีวิเศษ
บรรณาธิการ : สมศักดิ์ พันธ์ศิริ
พิสูจน์อักษร : สันติภาพ ชารัมย์
ออกแบบปก : วรโชติ ตันนา
จัดรูปเล่ม : วรโชติ ตันนา, ชลดา สมานชาติ

ภาษาไทย

บทบรรณาธิการ

สมศักดิ์ พันธ์ศิริ

กถามุข

ปีการศึกษา 2566 เป็นปีที่คนไทยได้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์ของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 และเข้าสู่ภาวการณ์ปกติ ทำให้การจัดการเรียนในทุกระดับสามารถดำเนินการในชั้นเรียนได้ตามปกติ ในช่วงปีการศึกษา มีเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวในวงการวิชาการมากมายในสายการศึกษา

สาขาวิชาภาษาไทยได้ตีพิมพ์ จุลสารภาษาไทยฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 7 มุ่งเป็นแหล่งรวมผลงานสร้างสรรค์กึ่งวิชาการของคณาจารย์ และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อนำเสนอในแวดวงการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ยังคงนำเสนอข้อคิดข้อเขียนของคณาจารย์เช่นเดิม เช่น คอลัมน์เสน่ห์ภาษาลีลาอีสานใต้ โดย รศ.ดร.บุณยเสนอ ตรีวิเศษ คอลัมน์ไขภาษากับวิหาร์ โดย ผศ.ดร.สมศักดิ์ พันธ์ศิริ คอลัมน์รักษ์ไทยรู้ถิ่น โดยอาจารย์ทิพวัลย์ เหมรา คอลัมน์เมิลแขมร์ โดย ผศ.ณภัทร เชาว์นวม คอลัมน์โบราณกาเล โดย ผศ.พิพัฒน์ ประเสริฐสังข์ คอลัมน์คิดแตกฟอง โดยอาจารย์ยุพาวดี อาจหาญ คอลัมน์วรรณกรรมร่วมสมัย โดย ผศ.สันติภาพ ชารัมย์ คอลัมน์ถิ่นนี้มีตำนาน โดย ผศ.ดร.สำราญ ธุระตา คอลัมน์สื่อซ่อนนัย โดย ดร.อรวรรณ ฤทธิ์ศรีธร และ ข้อคิดข้อเขียนของนักศึกษาเอกภาษาไทย ในชั้นปี 1-5 ของสาขาวิชาภาษาไทย ในประเด็นเกี่ยวกับวรรณกรรมร่วมสมัย เช่น เรื่องสั้น และ บทกวี

ปีการศึกษานี้มี คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย ได้ตำแหน่งทางวิชาการ 3 ท่าน คือ ดร.สมศักดิ์ พันธ์ศิริ ดร.สำราญ ธุระตา อาจารย์พิพัฒน์ประเสริฐสังข์ ในส่วนของนักศึกษาของสาขาวิชาภาษาไทย นายณัฐพล แมนไธสง ได้รับหน้าที่สำคัญเป็นเลขานุการ สมาพันธ์นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ในด้านผลงานนวิชาการ คณาจารย์ยังได้ผลิตผลงานออกมาเป็นระยะ ๆ ซึ่งในปีการศึกษานี้ คณาจารย์มีผลงานที่ตีพิมพ์แล้ว เช่น วรรณกรรมแปลจากภาษาเขมร เรื่อง ตะปู ของ ผศ.ณภัทร เชาว์นวม และ รศ.ดร.บุณยเสนอ ตรีวิเศษ และตำราเรียนวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โดยคณาจารย์ในสาขาวิชาร่วมกันสร้างสรรค์ ในส่วนนักศึกษาเก่าของสาขาวิชาภาษาไทย เป็นเรื่องที่น่ายินดีว่า มีศิษย์เก่าได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูในโครงการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 43 คน ซึ่งนับว่าเป็นความภูมิใจและความยินดีของสาขาวิชาภาษาไทยที่บัณฑิตผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานในสายงานของการเป็นครูภาษาไทย

หวังว่าผู้อ่านทุกท่านจะได้สาระและความรู้จากการอ่านจุลสารภาไทยฉบับนี้

“พลับพลาชัย”
การกลายเสียงเขมรถิ่นให้เป็นไทย

ตำนานหลักหิน ถิ่นมโหรี มีผ้าไหมงาม ลุ่มลำตาเตียว

ชื่ออำเภอหนึ่ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดบุรีรัมย์ห่างออกไปประมาณ 40 กิโลเมตร ชื่อว่า**อำเภอพลับพลาชัย** เขียนเป็นอักษรโรมันที่ถูกต้องคือ Amphoe Phlapphla Chai (เขียนตามหลักของราชบัณฑิตยสภา เขียนแบบอื่นถือว่าไม่ถูกต้อง) **ศึกษาเพิ่มเติม** [ราชบัณฑิตยสถาน. 2543. **ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง การเขียนชื่อจังหวัด เขต อำเภอ และกิ่งอำเภอ และเรื่องหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.]

เขตปกครองของอำเภอพลับพลาชัยในปัจจุบัน เคยเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอประโคนชัย จนเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2532 ทางราชการได้ประกาศแยกพื้นที่ตำบลจันดุม ตำบลโคกขมิ้น ตำบลป่าชัน ตำบลสะเดา และตำบลสำโรง ตั้งเป็นกิ่งอำเภอพลับพลาชัยและในปี พ.ศ. 2537 มีพระราชกฤษฎีกาฯ ยกฐานะขึ้นเป็น อำเภอพลับพลาชัย เป็นอำเภอลำดับที่ 15 ของจังหวัดบุรีรัมย์ ประเด็นที่นำเสนอในบทความนี้คือ ชื่อหมู่บ้านในอำเภอพลับพลาชัยส่วนใหญ่กลายเสียงมาจากภาษาเขมรถิ่นที่ชาวบ้านใช้เรียกชื่อบ้านตัวเอง

อำเภอพลับพลาชัยประกอบด้วย 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลจันดุม ตำบลโคกขมิ้น ตำบลป่าชัน ตำบลสะเดา และตำบลสำโรง มีหมู่บ้านทั้งสิ้น 67 หมู่บ้าน ลักษณะการตั้งชื่อหมู่บ้าน ร้อยละ 65 เป็นการกลายเสียงจากภาษาเขมรถิ่นเป็นภาษาไทย

“พลับพลา” กลายมาจากเสียงที่ชาวบ้านเรียกถิ่นฐานตัวเองว่า “ปลับปเลีย” [plap-pliiə] สันนิษฐานว่าบริเวณแถบนี้มีไม้ต้นชนิด Microcos tomentosaSm. ในวงศ์ Tiliaceae ผลออกเป็นพวงที่ปลายกิ่ง สุกสีดำ กินได้ ข้อสันนิษฐานนี้สังเกตจากหลักเกณฑ์ทั่วไปในการตั้งภูมินามมักนิยมตั้งจากชื่อต้นไม้มากที่สุด ดังนั้นเมื่อจะเขียนชื่อหมู่บ้านตัวเองเป็นภาษาไทยครั้นจะเขียนตามเสียงภาษาเขมรก็เกิดความลำบากที่จะสะกดคำให้คนทั่วไปเข้าใจ ประกอบกับอยู่ในบริบทของภาษาไทยและความเป็นไทย “ปลับปเลีย” จึงกลายเป็น “พลับพลา” ทั้งความเชื่อในเรื่องความมงคลของชื่อจึงเติม “ชัย” (การชนะ, ความชนะ ป., ส.) จึงกลายเป็น “พลับพลาชัย” ในที่สุด

ชื่อหมู่บ้านที่มีลักษณะของการกลายเสียงจากคำภาษาเขมรถิ่นเป็นภาษาไทย มีถึง 44 หมู่บ้าน ดังจะได้อธิบายขยายความเพียงบางชื่อเพราะพื้นที่จำกัด

“จันดุม” – กลายเสียงมาจากชื่อที่ชาวบ้านเรียกหมู่บ้านตัวเองว่า “ตรำดม” [tram – dom] (มีความหมายว่า แช่ดุมเกวียน) จากการสืบค้นของประสิทธิ์ ไชยชมพู (2562, 263-265) พบข้อมูลคำบอกเล่าของชาวบ้านโดยการนำข้อมูลมาเทียบเคียงกันหลาย ๆ หมู่บ้านที่มีชื่อในทำนองเดียวกัน พบข้อมูล ดังนี้ 1) ชายคนหนึ่งชื่อตาจันมีอาชีพทำดุมเกวียน (ดมระเต็ฮ- [dom-rateh]) ตัดต้นจิกเป็นท่อนแล้วแช่น้ำก่อนที่จะนำมากลึงทำเป็นดุมเกวียน จนได้ฉายาว่า “ตาจันตรำดม” [taa-can-tram-dom]-(ตาจันแช่ไม้ทำดุมเกวียน) และเมื่อเวลาผ่านไปเหลือเพียง “จันดม" และกลายเป็น “จันดุม” ในที่สุด 2) หมู่บ้าน “จันดุม”ที่จังหวัดนครราชสีมา มีเรื่องเล่าว่ามี สามครอบครัวนั่งเกวียนหนีโรคฝีดาษจากอำเภอบัวใหญ่มาตกหลุมตมจน “จำดม” (มิดดุม) จึงปักหลักตั้งหมู่บ้านชื่อ “จำดม” แล้วกลายเสียงเป็น “จันดุม” น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาในเชิงการออกเสียงจะเห็นได้ว่า “ตาจันตรำดม” กลายเป็น “จันดุม” เกิดจากการตัดคำหน้า คือ ตา กับ ตรำ ออก / เหลือเพียง จัน กับ ดม / ดม กลายเป็น ดุม ได้ เนื่องจาก หน่วยเสียงสระ อุ โอะ เอาะ เป็นเสียงสระหลังด้วยกัน จึงสามารถเลื่อนสลับขึ้นลงได้ และ จำดุม กลายเป็น จันดุม ได้ เพราะ จำ – มีเสียง ท้าย คือ /ม/ เป็นพยัญชนะเสียงนาสิกเช่นเดียวกับ /น/ และ /ง/ ดังนั้น จำ จึงกลายเป็น จัน ได้ โดยเงื่อนไขทางเสียงที่เคลื่อนสลับแทนที่กันได้

ลักษณะของคำเขมรถิ่นที่ทำให้กลายเป็นไทยในชื่อหมู่บ้านอื่นๆ เช่น ปิงปู้ย [piŋ-pʊʊj] – แพงพวย / จม็อก [cmɑk] - จบก / ตาเปรียฮ [ta-prieh]-ตาพระ / รันเดง [ran-deeŋ] - ลำเดง / กูกเปรีจ็ [kʊʊk-prʏc]- โคกเพชร / ทะมึญแตร็ย [tmʏŋ-trʌj] - ทะเมนชัย / มะเมีย็ง [ma-miəŋ] - มะมัง / ปันเตือ็ดบอฮ [pan-tiət-bɒh]- ประทัดบุ / ซันรอง [san-rɔɔŋ] - สำโรง / กูกรันดูล [kʊʊk-ran-dʊʊl] - โคกลำดวน / ตังเคาจูย [taŋkaw-cʊʊj] - บุญช่วย / กูกปู [kʊʊk-pʊʊ]- โคกโพธิ์ / ละลุมวีน [lalʊm-wɪɪn]-ละลมเวียน/กูกกเริย[kʊʊk-krʌj]-นกเกรียน ฯลฯ

ประสิทธิ์ ไชยชมพู. (2562). **ภูมิบ้านนามเมือง : คำใคร ไทย-มอญ-เขมร เล่ม 1.** กรุงเทพฯ : แทนคุณ แอดวานซ์.

ขอบคุณผู้ให้ข้อมูล
พิษณุ สิงห์ประโคน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพลับพลาชัยพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

บุญช่วย ศิลาไลย นายกเทศมนตรีตำบลพลับพลาชัย อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพ “ถ้ำปูน” บริเวณป่าชุมชนบ้านโคกพะไล ตำบลละลวด อำเภอชำนิ จังหวัดบุรีรัมย์

“ถ้ำปูน” บ้านโคกพะไล : ความเชื่อกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

“ถ้ำปูน” ตั้งอยู่บริเวณป่าชุมชนบ้านโคกพะไล ตำบลละลวด อำเภอชำนิ จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่ว่าการอำเภอชำนิ ห่างจากอำเภอเมืองบุรีรัมย์ประมาณ 60 กิโลเมตร ถ้ำปูนบ้านโคกพะไล เป็นกองดินที่มีลักษณะคล้ายภูเขารูปสามเหลี่ยม หรือจอมปลวก บางแห่งมีลักษณะเหมือนทางเข้าถ้ำ มีผิวสัมผัสที่ขรุขระ บางจุดมีลักษณะคล้ายหินงอกหินย้อย มีปลายแหลมคม และสวยงาม บางจุดมีลักษณะคล้ายอุโมงค์เข้าป่า บางจุดมีลักษณะเด่น คือ ลักษณะเหมือนผาสูง มีต้นไม้เกิดขึ้นเพียงต้นเดียว หรือสองต้น ด้านล่างเป็นดินทราย ถ้ำปูนเกิดจากการกัดเซาะของน้ำในฤดูฝน เกิดการพังทลายของดิน ทำให้เกิดรูปร่างที่มีความสวยงามคล้ายถ้ำ มีขนาดสูงประมาณ 200-300 เซนติเมตร มีความแข็งแรงทนทานเหมือนกับปูน คนในชุมชนจึงเรียกว่า “ถ้ำปูน”

“ถ้ำปูน” เป็นสถานที่สำคัญที่เชื่อมโยงกับความเชื่อของชุมชน สะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านโคกพะไล เป็นสถานที่ที่ประชาชนให้ความเคารพศรัทธา เนื่องจากมีเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตั้งแต่ก่อตั้งชุมชน ชาวบ้านได้เล่าให้ฟังว่า *“ในสมัยอดีตก่อนที่ย้ายเข้ามาบ้านโคกพะไล ตนเองเห็นถ้ำปูนเกิดมาพร้อมกับป่าชุมชนบ้านโคกพะไล ในอดีตลักษณะของถ้ำปูนมีขนาดที่สูงเหมือนรูปปั้นดูแล้วสวยงามสะดุดตา เช่น รูปปั้นของสัตว์ป่า ช้าง ม้า และ ถ้ำปูนบางแห่งมีลักษณะเป็นรูปแผนที่ประเทศไทย และบริเวณโดยรอบถ้ำปูน เต็มไปด้วยป่าไม้ มีความอุดมสมบูรณ์ การเกิดของถ้ำปูน เกิดจากน้ำไหลมาจากป่าชุมชนไหลมากัดเซาะดินจนเกิดรูปต่าง ๆ ขึ้น ถ้ำปูนเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ เคารพและศรัทธาของชุมชน ในอดีตทุกวันพระ 15 ค่ำ ชาวบ้านโคกพะไลผู้อาศัยอยู่ใกล้ถ้ำปูน หรือคนที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าในช่วงเวลากลางคืน จะได้ยินเสียงของดนตรีออกจากถ้ำปูน เสียงดังมาก เช่น เสียง กลอง ระนาด ชาวบ้านเชื่อกันว่าผีปู่ย่าตายายที่สถิตอยู่บริเวณถ้ำปูนร้องรำทำเพลงกันอย่างสนุกสนาน จึงทำให้ประชาชนไม่กล้าเข้าไปบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าในบริเวณดังกล่าว เนื่องจากเกรงกลัวผีปู่ย่าตายายจะไม่พอใจ หรือทำให้มีอันเป็นไป”*

ดังนั้น การอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชุมชนโดยใช้องค์ความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น จึงเป็นหลักการสำคัญที่จะทำให้ชุมชนได้เห็นคุณค่ารากฐานของตนเอง คือ ความดีงาม ความเอื้ออาทร ถ้อยทีถ้อยอาศัยพึ่งพากันและกันระหว่างประชาชนกับป่า ซึ่งเป็นการใช้มาตรการทางสังคมมาช่วยสนับสนุนมาตรการทางกฎหมาย พร้อมทั้งเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเคารพกติกาทางวัฒนธรรมด้วยความสมัครใจ เนื่องจากวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของผู้คนมาเป็นระยะเวลานาน แนวคิดพื้นฐานในการใช้สิทธิจัดการดูแลป่า สิทธิในการจัดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถือเป็นสิทธิตามธรรมชาติของชุมชนที่มีวิถีชีวิตผูกพันอยู่กับการใช้ประโยชน์จากป่าและจัดการกับปัญหาด้วยตนเอง

“...อาตมารักโยมเดียร์...”
จากวลีในสื่อสู่เพลงในกระแส

ที่มาภาพ : https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=WuqjrNLNFdo&ab_channel=99.26%25

สวัสดีผู้อ่านทุกท่านค่ะ เมื่อไม่นานมานี้ผู้เขียนบังเอิญได้ไปฟังเพลง ๆ หนึ่ง ซึ่งพอได้ยินก็รู้สึกประหลาดใจ เพราะท่อนฮุกของเพลงที่พอจะฟังได้ชัดนั้นร้องว่า

...อาตมารักโยมเดียร์....
...อาตมารักโยมเดียร์...

ทำให้แปลกใจมากว่าเนื้อเพลงนี้มาจากที่ไหน มีที่มาอย่างไร เพราะเนื้อร้องฟังแล้วช่างแปลกหู แล้วก็ได้คำตอบจากเพื่อน ๆ ที่อยู่ตรงนั้นว่ามาจากซีรีส์เรื่อง **“สาธุ”** ที่ออกอากาศทาง Netflix พระเอกนั้นบวชเป็นพระ ขับร้องโดย 99.26% ft.OHMP$K, K.Jaysun แล้วส่วนหนึ่งของท่อนฮุกในเพลงก็มาจากคำพูดของพระเอกที่สนทนากับนางเอกในเรื่อง แล้วกลายมาเป็นเพลงนี้ (แม้วลีนี้จะฟังดูแปลกหู แต่ไปติดตามในเรื่องน่าจะได้เห็นมุมมองอะไรใหม่ ๆ) แล้วประเด็นนี้ก็กลายเป็นบทสนทนาระหว่างผู้เขียนกับเพื่อนในกลุ่มต่อไป

ปัจจุบันนี้หลายบทเพลงที่เผยแพร่สู่คนฟังค่อนข้างแตกต่างจากเพลงในอดีตทั้งเนื้อหาและชื่อเพลง ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนผ่านของเพลงในแต่ละยุคสมัย ในอดีตบทเพลงหนึ่ง ๆ ก่อนจะเปิดตัวสู่คนฟังและเป็นที่รู้จัก ผู้ประพันธ์หรือครูเพลงต้องใช้ทั้งเวลา อารมณ์ ความรู้สึก กลั่นกรองร้อยเรียงออกมาเป็นเรื่องราว ความหมาย สรรถ้อยคำที่ลงสัมผัสกันได้ ผสานเข้ากับดนตรี ทำนองเพื่อให้ได้ผลงานที่กระทบใจและติดหูคนฟัง แต่ปัจจุบันหลายเพลงที่ผู้เขียนเองก็ยอมรับว่ากลายเป็นที่รู้จักและเป็นกระแสดังในโซเชียลนั้นมาจากเพียงวลีฮิตติดปากของวัยรุ่น หรือวลีแปลก ๆ จากข่าวในกระแสสังคม สรรสร้างเข้ากับทำนองและดนตรีที่ลงตัว ผนวกรวมกับการเปิดกว้างของสื่อโซเชียลในช่องทางต่าง ๆ ให้เข้าถึงได้ง่าย เช่น Youtube TikTok ก็ทำให้เป็นเพลงติดหูของใครหลาย ๆ คนได้ในเวลาอันรวดเร็ว หรืออย่างน้อยก็พอจะมีคนรู้จักบ้าง นอกจากนี้ยังมีอีกหลายเพลงที่หลายท่านอาจจะเคยฟังนำมาไขที่มาให้ได้ทราบกันค่ะ

“ฟ้ารักพ่อ”

เพลงของ Badmixy feat. ยุ้ย ญาติเยอะ มีที่มาจากละครเรื่อง **“ดอกส้มสีทอง”** ออกอากาศทางช่อง 3 ที่ “เรยา” ผู้เป็นแอร์โฮสเตส นำแสดงโดย ชมพู่ อารยา แทนตัวเองว่า “ฟ้า” และใช้วลีนี้พูดเอาอกเอาใจสามีที่มีอายุสูงกว่าตนมาก และวลีนี้ก็ได้นำไปเป็นคำหยอกล้อในทางการเมืองของกลุ่มผู้สนับสนุนกับผู้ลงสมัครตำแหน่งทางการเมืองอีกด้วย

“มงคลเปิดประตูให้เปี๊ยกหน่อย”

วลีที่เป็นไวรัลดังจากภาพยนตร์เรื่อง **“โหด หน้า เหี่ยว”** จากฉากสนทนาระหว่าง “มงคล” นำแสดงโดยค่อม ชวนชื่น และ “เปี๊ยก” นำแสดงโดย โก๊ะตี๋ และวลีนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งในเพลง “มงคลนี่เปี๊ยกเอง” ของวง SLUM (สลัม) ที่ในสื่อสังคมออนไลน์อย่าง TikTok ได้นำเพลงนี้ไปประกอบคลิปของตัวเองกันเป็นจำนวนมาก

“วาสนาผู้ใดหนอ”

วลีฮิตจากคอมเมนต์ในสื่อสังคมออนไลน์ TikTok ที่ใช้พูดหยอกล้อหรือแสดงความคิดเห็นเมื่อเห็นหญิงสาวหรือชายหนุ่มที่หน้าตาดีว่าเขาคนนั้นจะเป็นโชควาสนาของใครที่ได้ไปครอบครอง และวลีนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งในเนื้อเพลง “วาสนาผู้ใด” วง Parkmalody ที่โด่งดังและมียอดคนดูสูงถึง 54 ล้านวิว

จากวลีฮิตในสื่อสู่เพลงในกระแสข้างต้นนั้น ล้วนเป็นที่มาของชื่อเพลงและส่วนหนึ่งในเนื้อเพลง โดยวลีต่าง ๆ มีที่มาทั้งจากข่าวในกระแสสังคม สื่อโซเชียล ละคร ซีรีส์ ภาพยนตร์ และนอกจากนี้ยังมีวลีฮิตอื่น ๆ อีก เช่น สุดปัง น่ารักเกินต้าน ทักครับ คนหรือไมโครเวฟ แกเป็นใครจับฉันมาทำไม เต็มคาราเบล ฯลฯ ก็เป็นวลีฮิตที่หลายคนรู้จักและนำไปแต่งเป็นเพลงผสมผสานเข้ากับจังหวะ ทำนองของดนตรีอย่างลงตัวจนไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่าเป็นการปรับเปลี่ยนและนำจุดเด่นของการใช้ภาษาที่กำลังอยู่ในกระแสมาสร้างสรรค์เป็นผลงานเพลงสู่ผู้ฟังได้อย่างแปลกใหม่และน่าสนใจ

คำภาษาอังกฤษ ที่มาจากภาษาสันสกฤต

ภาษาอังกฤษและภาษาสันสกฤต จัดอยู่ในกลุ่มภาษามีวิภัติปัจจัย เป็นภาษาที่อยู่ในตระกูลเดียวกันและมีที่มาจากภาษาแม่ดั้งเดิมเดียวกัน คือ ภาษาตระกูลอินเดียยุโรป ซึ่งได้แตกแขนงออกไปเป็นหลายสายคือ ภาษาในกลุ่มภาษาในทวีปยุโรปและภาษาในกลุ่มภาษาทวีปเอเชีย ปัจจุบันภาษาอังกฤษยังพูดกันอยู่ในหลายประเทศและถูกยกให้เป็นภาษาสากลของนานาชาติ ส่วนภาษาสันสกฤตเป็นภาษาโบราณของอินเดียและถือว่าเป็นภาษาตายแล้ว แม้ว่ายังมีชนบางกลุ่มในวรรณะพราหมณ์บางกลุ่มในประเทศอินเดีย ยังพูดภาษานี้อยู่ แต่เป็นไปในลักษณะเป็นการฟื้นฟูการพูดภาษาโบราณให้คงอยู่ อย่างไรก็ตาม ภาษาสันสกฤตก็เป็นภาษาที่คงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว บทความนี้เราจะนำเสนอผู้อ่าน คำในภาษาอังกฤษที่มีที่มาของคำจากภาษาสันสกฤต เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันของสองภาษานี้ที่มีที่มาจากแหล่งเดียวกันในอดีต

คำว่า *After* ในภาษาอังกฤษ มาจาก คำว่า *apa-tara* ในสันสกฤต แปลว่า หลังจาก

คำว่า *Amidst* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *a-madya* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ท่ามกลาง

คำว่า *Apart* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *abhi* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า จากกัน

คำว่า *Amen* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *Aum* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ตรีเทพ

คำว่า *Animal* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *anila* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า หายใจ

คำว่า *away* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *ava* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า จาก

คำว่า *Ascend* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *skand* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ขึ้นสู่

คำว่า *Ambrosia* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *amrita* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ไม่ตาย

คำว่า *Answer* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *anta* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า คำสุดท้าย

คำว่า *Abode* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *a-bhu* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า อยู่

คำว่า *Band* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *bhan* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า พูด

คำว่า *Bang* ในภาษาอังกฤษ มาจาก คำว่า *bhanj* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า แยก

คำว่า *Be* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *bhu* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า มีอยู่

คำว่า *Bear* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *bhri* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ทรงไว้

คำว่า *Beg* ในภาษาอังกฤษ มาจาก คำว่า *bhiksh* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ขอ

คำว่า *Bind* ในภาษาอังกฤษ มาจาก คำว่า *bandh* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ผูก

คำว่า *Best* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *bhad* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ดีงาม

คำว่า *Boy* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *bala* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า เด็ก

คำว่า *Brother* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *bhra* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า พี่ชาย น้องชาย

คำว่า *Canal* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *Khani* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ขุด

คำว่า *Chant* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *chan* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ส่งเสียง

คำว่า *Chariot* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *char* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ไป

คำว่า *Churn* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *Jri* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า คนให้เข้ากัน

คำว่า *Come* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *gam* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า มา

คำว่า *Cow* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *Go* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า วัว

คำว่า *Crow* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *karava* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า กา

คำว่า *Cruel* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *Krudha* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า โกรธ

คำว่า *Cut* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *krit* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ตัด

คำว่า *Day* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *Div* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า สว่าง

คำว่า *Die* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *Da* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ตาย

คำว่า *Daughter* ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า *duhitri* ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ลูกสาว

จะเห็นได้ว่า คำในภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาอยู่ในตระกูลเยอรมนิก ซึ่งเป็นสายหนึ่งของตระกูลอินเดียยุโรปฝั่งตะวันตก ปรากฏชัดว่าเป็นคำที่ยืมจากภาษาสันสกฤต ซึ่งเป็นภาษาอยู่ในตระกูลอินโดอิราเนี่ยนของตระกูลภาษาอินเดียยุโรปฝั่งตะวันออก ความคล้ายคลึงกันของสองภาษาไม่ใช่เหตุการณ์บังเอิญ แต่เป็นเพราะว่ามีที่มาจากภาษาแม่เดียวกันนั่นเอง

ที่มาภาพ : https://adaymagazine.com/kamthieng-house-museum/

เครื่องบูชาและพิธีกรรม
ในการรักษาของคนอีสานในอดีต

องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในตำรายาโบราณในภาคอีสานนั้น มีกระบวนการและวิธีการรักษาที่หลากหลายตามแบบฉบับของหมอยาพื้นบ้านแต่ละบุคคล มีการใช้พืชสมุนไพร สัตว์วัตถุ ธาตุวัตถุ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาอย่างเหมาะสม นอกจากการรักษาโดยใช้พืชสมุนไพร หรือวัตถุอื่น ๆ แล้ว กระบวนการรักษาของคนอีสานในอดีตยังมีพิธีกรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ภูมิปัญญาการรักษาโดยใช้ยา เครื่องบูชาและพิธีกรรม

รูปแบบการรักษานี้จะขึ้นต้นด้วย ชื่อโรคหรืออาการที่ปรากฏ ตามด้วยปริมาณของพืชสมุนไพร สัตว์ หรือวัตถุที่ใช้ ตามด้วยวิธีการปรุงสมุนไพรในการรักษา และลงท้ายด้วยเครื่องบูชาครู และมีพิธีกรรมร่วมด้วย เช่น

“ยากินใน(แก้พิษภายใน) ให้เอาแก่นมันปลา ๑ เครืองวงสุม เครือขมิ้น ๑ ยาหัว ๑ อ้อยดำ ๑ เอาแลอันแลฮ้อยมาต้มกินแล ฯฯ ให้หาหม้อปากบานบ่บิ่นจึงเป็นแลผิว่าค้างหม้อกินยาในให้เอาใบตองกล้วยตีบมาห่อปากหม้อแล้วจึงเอาข้าวสารใส่แด่ หมากคำ ๑ ตาเหลวหน้างัว ๔ อัน ให้แปงก้อนเส้าใส่ฟืนค่าศอกผู้เป็นให้เอาฟืนใส่ทางเดียวกันแล้วจึงปัดเป่าเสียให้แต่งโทง (กระทงบัตรพลี) หน้างัว มื้อตำอิด (วันแรก) นั้นให้แต่ง ๓ โทง มื้อลุนให้แต่ง ๔ โทง ขึ้นไปตาบต่อเท่าฮอด ๙ โทง ๙ มื้อแล ให้เอาข้าวดำแดงข้าวเหลือง แกงส้มแกงหวานดั่งเดียวกัน ดอกไม้ ขาว เขียว ดำ แดง ดั่งเดียวกันแล ฯฯ คายปัว ให้มีหมากเบ็ง (ขันหมากเบ็ง) ๓ ฐาน ซวย (กรวยใบตองก้นแหลม) ดอกไม้ขาวแท้จึงเป็นแล เงินบาทก็เป็น เงินฮ้อยก็เป็นแล ฯฯ ให้สบคาถาอันนี้ใส่หม้อยา ๗ คาบแล้วจึงค้างหม้อเทอญ สบเข้าว่าใส่ชุโทง สบใส่โทงไปผอกเสียเท่าหมด ๙ โทง ๙ มื้อนั้นเทอญจึงเซาแล โอมตับสกวา สุสุสกวา สุสกวา สุสกวา สุโอมสวาหับ ๗ ทีแล”

จากตัวอย่างข้างต้นปรากฏกระบวนการรักษาตั้งแต่การใช้ตัวยาในการรักษาแล้วตามด้วยพิธีกรรม คือ ก่อนต้มยาต้องมีเครื่องบูชาคือ หมาก ตาเหลวหน้างัว (ไม้ไผ่สานรูปสามเหลี่ยม) แล้วปัดเป่า หลังจากนั้นต้องมีพิธีกรรมต่อเนื่องจากการรักษา คือการบัตรพลีสะเดาะเคราะห์ โดยให้แต่งกระทงสำหรับบัตรพลี วันแรกแต่งไปบัดพลี ๓ กระทง วันที่สอง ๔ กระทง จนครบ ๙ กระทง เครื่องบัดพลีในกระทงมี ข้าวดำ แดง ขาว เหลือง แกงส้ม แกงหวาน ดอกไม้ขาว เขียว ดำ แดง ตามด้วยคายค่าบูชาครูในการรักษา

จากข้างต้นสะท้อนให้เห็นความเชื่อเรื่องการบัดพลี พิธีกรรม สะเดาะเคราะห์ ที่ปรากฏในช่วงท้ายของการรักษา ความเชื่อของผู้คนอีสานในอดีตเชื่อว่า โรคภัยไข้เจ็บบางอย่างอาจเกิดจากเจ้ากรรมนายเวร หรือกรรมเก่า เพราะฉะนั้น เมื่อรักษาด้วยตัวยาจากหมอแล้วต้องมีพิธีกรรมการบัดพลีเสียเคราะห์เสียเข็ญจึงจะทำให้อาการการเจ็บไข้ได้ป่วยหายหรือทุเลาลง อีกทางหนึ่งก็คงเป็นกุศโลบายเพื่อให้ผู้ป่วยมีกำลังใจในการรักษาโรค

ไพลิน-โพธิสัตว์-เกาะกง จรด จันทบุรี-ตราด

สังเขปความเดิมตอนที่แล้ว

เมิลแขมร์แลกัมพูชา เพื่อนบ้านเรา บ้านเรือนเคียงกัน ตอนก่อนหน้านี้ นำเสนอข้อมูลจังหวัดในประเทศกัมพูชาที่มีอาณาเขตติดกับประเทศไทย ได้แก่ พระวิหาร อุดรมีชัย บันทายมีชัย และพระตะบอง แต่ละจังหวัดดังกล่าวล้วนมีสถานที่ท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของผู้คนที่น่าสนใจ คอลัมน์ **เมิลแขมร์แลกัมพูชา เพื่อนบ้านเรา บ้านเรือนเคียงกัน (7) ตอนจบ** จะนำเสนอข้อมูลส่วนหนึ่งที่น่าสนใจของอีกสามจังหวัดอันมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย ได้แก่ ไพลิน โพธิสัตว์ เกาะกง ที่ติดกับจังหวัดจันทบุรีและตราดของไทย

ไพลินดินแดนจรดจันทบุรี

จังหวัดไพลิน (ออกเสียงในภาษาเขมรว่า ไป-เลิน) เป็นจังหวัดเล็ก ๆ ที่แยกตัวมาจากพระตะบอง อยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศกัมพูชา มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศไทยที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ด่านชายแดนไทย-กัมพูชา ที่เข้าสู่จังหวัดไพลินมีชื่อเรียกว่าด่านบ้านผักกาด มีพื้นที่ทำการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ลำไย มันสำปะหลัง ยางพารา ที่มาของชื่อจังหวัดไพลินเนื่องมาจากเป็นพื้นที่มีอัญมณีซึ่งสร้างมูลค่าได้เป็นจำนวนมาก คล้ายคลึงกับจังหวัดจันทบุรีอันเป็นแหล่งแร่รัตนชาติที่สำคัญของไทย

วัดพนมหยาด เป็นวัดสำคัญในเมืองไพลิน บริเวณทางขึ้นวัดพนมหยาดจะมีสินค้าวางขายเป็นจำนวนมาก ทั้งผลไม้ ขนมประจำถิ่น ของที่ระลึกต่าง ๆ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินขึ้นไปชมบริเวณวัดพนมหยาดซึ่งมีบันไดสูงหลายขั้น ระหว่างทางนักท่องเที่ยวก็จะได้ชื่นชมกับความสวยงามของบันไดวัดพนมหยาดและชมทัศนียภาพที่สวยงาม

ภาพถ่ายจุดชมวิวและบริเวณทางขึ้นหน้าวัดพนมหยาด จังหวัดไพลิน ประเทศกัมพูชา
ที่มาภาพ : ภาพถ่ายโดยผู้เขียน (บันทึกวันที่ 9 ธันวาคม, 2567)

นอกจากนี้สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเมืองไพลิน คือ น้ำตกไพลิน หรือ น้ำตกเขาเขียว เป็นหนึ่งในน้ำตกอันสวยงามแห่งหนึ่งของกัมพูชา มีน้ำตกลดหลั่นจำนวน 9 ชั้น ที่มีความงดงาม แต่ละชั้นมีที่นั่งพักผ่อนและมีร้านอาหารบริการบริเวณริมน้ำตก นักท่องเที่ยวสามารถนำรถจักรยานยนต์มาถึงบริเวณเขาได้ หากจะลงไปเล่นน้ำตกต้องจอดรถไว้บริเวณริมทางเพื่อความเป็นระเบียบ

แม้ว่าไพลินจะมีสถานที่ท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แต่หากเทียบกับเมืองท่องเที่ยวใกล้เคียงอย่างพระตะบองหรือเสียมเรียบ อาจมีความสะดวกสบายน้อยกว่า เนื่องจากการท่องเที่ยวในเมืองไพลิน ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร จึงทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกท่องเที่ยวในไพลินในช่วงเวลากลางวันและเดินทางไปพักค้างแรมในจังหวัดใหญ่ ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง (ดูเพิ่มเติมได้ที่ **แหล่งข้อมูล 1**)

โพธิสัตว์-เกาะกงจรดจังหวัดตราด

จังหวัดโพธิสัตว์ (ออกเสียงในภาษาเขมรว่า โป-ซัด) เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับสี่ของกัมพูชา มีพรมแดนติดกับจังหวัดตราดของไทย จังหวัดนี้มีสถานีรถโดยสารที่มีรถบริการไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในกัมพูชา อีกทั้งเป็นที่ตั้งของตลาดขนาดใหญ่ มีย่านชุมชน ร้านอาหารที่พักหลายแห่ง ตลาดสำคัญของจังหวัดคือตลาดบากาน ตั้งอยู่ในอำเภอบากาน จังหวัดโพธิสัตว์ และตลาดโพธิ์สัตว์ นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น เขื่อนตำหนักอำไพ เป็นเขื่อนที่มีการชลประทานหล่อเลี้ยงการทำนาของคนในจังหวัดโพธิ์สัตว์ บริเวณสันเขื่อนมีทัศนียภาพที่สวยงาม มองเห็นผืนน้ำกว้างใหญ่ และทิวทัศน์ของทุ่งนา ปราสาทวัด

เพชรสะได และแม่น้ำโพธิ์ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาถึงด่านปอยเปต เพื่อมุ่งหน้าไปยังพนมเปญ เนื่องจากระหว่างทางจะต้องข้ามสะพานแม่น้ำโพธิ์สัตว์ จะเห็นวัดเพชรสะไดตั้งอยู่กลางแม่น้ำ นักท่องเที่ยงสามารถบันทึกภาพความสวยงามของปราสาทวัดเพชรสะไดและแม่น้ำโพธิ์สัตว์ได้ โดยเฉพาะช่วงพระอาทิตย์ตก จะมีความสวยงามน่าประทับใจเป็นพิเศษ (ดูเพิ่มเติมได้ที่ **แหล่งข้อมูล 2**)

นอกจากสถานที่เที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดแล้ว โพธิสัตว์ยังมีสิ่งหนึ่งที่เป็นของขึ้นชื่อและถูกนำมาใช้เรียกกันอย่างแพร่หลายคือ ส้มโพธิสัตว์ (ออกเสียงภาษาเขมรว่า โกรจ-โป-ซัด) ส้มชนิดนี้คือส้มสายพันธุ์คล้ายกับส้มเช้งของไทย มีรสชาติหอมหวานคล้ายส้มเช้ง แต่จะมีสีออกเหลืองเข้มกว่าส้มเช้งของไทย ส้มชนิดนี้ปลูกและเจริญผลดีในจังหวัดโพธิสัตว์และต่อมามีการขยายพันธุ์ในพระตะบอง จึงมีชื่อเรียกทั้ง โกรจ-โป-ซัด (ส้มโพธิสัตว์) และ โกรจ-บัด-ด็อม-บอง (ส้มพระตะบอง) เนื่องจากเป็นส้มที่มีกากใยเหนียว รับประทานยาก ชาวกัมพูชาจึงนิยมนำผลมาคั้นเป็นน้ำผลไม้มากกว่ารับประทานสด น้ำส้มที่จำหน่ายทั่วไปตามร้านค้า ร้านอาหาร รวมถึงตลาดสดในกัมพูชาจึงเป็นน้ำส้มที่คั้นจากส้มโพธิสัตว์ ดังภาพร้านค้าในตลาดใหญ่ (ผซา-ธม) ณ กรุงพนมเปญ ที่มีน้ำส้ม (ตึ๊ก-โกรจ) ซึ่งคั้นมาจากส้มโพธิสัตว์วางจำหน่าย

ภาพถ่ายร้านค้าน้ำส้ม (ส้มโพธิสัตว์) ณ ตลาดใหญ่ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา
ที่มาภาพ : ภาพถ่ายโดยอุภาวัณณ์ นามหิรัญ (เผยแพร่วันที่ 9 มีนาคม, 2562)

ส่วนจังหวัดเกาะกง มีความหมายตรงตัวคือ “เกาะที่มีชื่อว่า กง” เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศกัมพูชา มีอาณาเขตติดต่อกับบ้านหาดเล็ก ตำบลหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ของไทย เกาะกงเคยอยู่ภายใต้อิทธิพลของสยามประเทศในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ในช่วงเวลาดังกล่าวเมืองนี้ได้ชื่อพระราชทานว่า ปัจจันตคีรีเขตร หมายถึง “ปลายเขตแดน ณ ภูเขา” โดยทรงตั้งนามเมืองให้คล้องกับเมืองประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีชื่อเดิมว่า บางนางรมย์ ด้วยเพราะเมืองทั้งสองตั้งอยู่ในแนวรุ้งเดียวกันดังปรากฏความไว้ว่า “ขุนสารประเสริฐรับพระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ สั่งว่า เมืองบางนางรมย์นั้นโปรดเกล้าฯ ให้เรียกเมืองประจวบคีรีขันธ์ กับที่เกาะกงนั้น โปรดเกล้าฯ ให้เรียกว่า เมืองปัจจันตคีรีเขตร ให้กรมวังหมายไปยังกรมพระกลาโหม กรมท่า กรมพระศุภรัต สัสดีซ้ายขวา ให้เรียกชื่อเมืองทั้งสองให้ถูกตามแบบรับสั่ง” (**ดูเพิ่มเติมได้ที่แหล่งข้อมูล 3**)

ก่อนที่จะได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัด เมืองเกาะกงอยู่ภายใต้การปกครองของจังหวัดกำปอต โดยได้ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัด เมื่อ พ.ศ. 2502 เนื่องด้วยเป็นจังหวัดที่มีทางออกสู่ทะเลอ่าวไทย จึงมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางทะเลที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิ หมู่บ้านชาวประมง ที่หมู่บ้านบังกะสอบ หาดเกาะยอและชายหาดตามธรรมชาติในจังหวัด นอกจากนี้ ยังมีสถานท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่น ๆ เช่น น้ำตกตาไต (น้ำตกฤาษี) น้ำตกตาปอน และป่าชายเลน

เกาะกง เป็นหนึ่งในจังหวัดของประเทศเพื่อนบ้านที่คนไทยส่วนหนึ่งสนใจเดินทางไปท่องเที่ยว เพราะมีอาณาเขตติดกับประเทศไทยเป็นสถานที่พักตากอากาศอันมีชื่อเสียงและเป็นที่นิยมของกัมพูขา จึงมีความสะดวกในการเดินทาง อีกทั้งมีสถานที่เที่ยวทางธรรมชาติคล้ายกับประเทศไทย ทว่ามีความเงียบสงบและราคาประหยัดกว่าบรรยากาศสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของไทย ตลอดจนมีร้านอาหารที่มีอาหารไทยรสชาติถูกปากนักท่องเที่ยวไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งยังบริการกิจกรรมท่องเที่ยวระหว่างวันไม่ต่างจากประเทศไทย การเดินทางไปพักผ่อนหรือท่องเที่ยวจังหวัดเกาะกงจึงเหมาะกับการเดินทางเป็นหมู่คณะกับกลุ่มเพื่อนหรือครอบครัว

ภาพแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเกาะกง
ที่มาภาพ : https://deals.gogorio.com/2021/05/krong-koh-kong-combodia/ (สืบค้นวันที่ 15 กรกฎาคม, 2567)

ในฐานะที่ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand) และ ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia) เป็นประเทศที่มีเส้นเขตอาณาเขตติดต่อกันเกือบ 800 กิโลเมตร หากมองย้อนกลับไปตามบันทึกประวัติศาสตร์ไทยและกัมพูชาผ่านช่วงเวลาทั้งน่าพึงใจและไม่พึงใจต่อกัน ข้อมูลส่วนหนึ่งอาจบันทึกตามสิ่งที่เกิดขึ้นจริงโดยปราศจากอคติ ข้อมูลส่วนหนึ่งอาจบันทึกด้วยอคติมากบ้าง หรือน้อยบ้าง ตามมุมมองของผู้บันทึก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับทัศนคติและดุลยพินิจของผู้รับสารและส่งต่อข้อมูลในยุคปัจจุบันว่าจะเลือกเชื่อและเลือกใช้สิ่งที่รับรู้มาอย่างไรให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ต่อตนเองหรือต่อส่วนรวม หวังว่าการนำเสนอเรื่องราวและข้อมูลจังหวัดทั้ง 7 ของกัมพูชา ได้แก่ พระวิหาร อุดรมีชัย บันทายมีชัย พระตะบอง ไพลิน โพธิสัตว์ และเกาะกง อันเป็นจังหวัดติดชายแดนไทย ในฐานะเพื่อนบ้าน-บ้านเรือนเคียงกันกับไทยเรา จะช่วยให้คนไทยมองเพื่อนบ้านกัมพูชาในปัจจุบันขณะด้วยความเข้าใจในฐานะมนุษย์มองมนุษย์

แหล่งข้อมูล

- แหล่งข้อมูล 1: https://smilethaiecotour.net/CambodInformation/Pailin.html (สืบค้นวันที่ 11 กรกฎาคม, 2567)

- แหล่งข้อมูล 2: https://smilethaiecotour.net/CambodInformation/Pursat.html (สืบค้นวันที่ 11 กรกฎาคม, 2567)

- แหล่งข้อมูล 3: https://smilethaiecotour.net/CambodInformation/KohKong.html (สืบค้นวันที่ 11 กรกฎาคม, 2567)

‘ปัญหาทำให้ฉันเติบโต’: นิยามการเติบโตของเพศหญิงในเพลง Passion และ Unstoppable

ที่มาภาพ : https://unsplash.com/s/photos/woman-sunglass.

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2567 มิวสิควิดีโอเพลง Passion ที่แต่งและขับร้องโดย เป๊ล-ไอริณ ศรีแกล้ว ได้เผยแพร่ผ่านยูทูบ โดยก่อนหน้านั้นเจ้าตัวได้ร้องท่อนเปิดของเพลงให้ผู้ชมฟังที่ว่า *‘ปัญหาทำให้ฉันเติบโตจนจำเวอร์ชั่นเดิมไม่ได้ I am independent ทรงพลังดั่ง Ferrari ที่ไม่เคยคิดเบรก’* นั่นทำให้เพลงนี้กลายเป็นเพลงที่วนลูปในหัวของใครหลายคน หลังจากมิวสิควิดีโอถูกเผยแพร่ก็ได้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ไปต่าง ๆ นานา ทั้งประเด็นการขับร้อง หรือความคล้ายคลึงกับเพลง Unstoppable ของ Sia อย่างไรก็ตาม สื่อซ่อนนัย ฉบับนี้ไม่ได้มีเจตนาวิพากษ์วิจารณ์ ตำหนิ หรือจับผิดเพลง Passion แต่อย่างใด แต่จะชี้ชวนให้เห็นว่า ในเพลง Passion ของ เป๊ล-ไอริณ ศรีแกล้ว และ Unstoppable ของ Sia ได้นิยามการเติบโตของเพศหญิงได้อย่างน่าสนใจ ทั้งได้บอกเป็นนัยว่า เพศหญิงที่จะก้าวสู่การเติบโตต้องมีคุณสมบัติอย่างไร อะไรคือเครื่องหมายของการเติบโต โดยในบทวิจารณ์นี้ใช้คำว่าเพลง ในความหมายรวมทั้งเนื้อเพลงและมิวสิควิดีโอ

เพลง Passion และ Unstoppable เล่าถึงเรื่องราวการเติบโตของเพศหญิงในความหมายของการก้าวข้ามปัญหาและอุปสรรคในชีวิตมาได้ เพลงทั้งสองนิยามการเติบโตผ่านสองลักษณะได้แก่ การเติบโตทางบุคลิกภาพภายใน (Internal Personality) เช่น ความคิดอารมณ์ ความรู้สึก วุฒิภาวะ และการเติบโตทางด้านบุคลิกภาพภายนอก (External Personality) เช่น รูปลักษณ์ การแต่งกาย พฤติกรรม โดยขอวิเคราะห์ทีละประเด็นดังนี้

ประเด็นแรก เพลง Passion และ Unstoppable ได้นิยามการเติบโตของเพศหญิงผ่านบุคลิกภาพภายในที่เชื่อมโยงกับความแข็งแกร่งทางจิตใจ หรือความเข้มแข็งทางพลังใจ ดังในท่อนที่ว่า *“จงแกร่งกล้าพาปีกโบยบินไปไม่เกรงใจฟื้นพิภพ” “ทรงพลังดั่ง Ferrari ที่ไม่เคยคิดเบรก”* (เพลง Passion) หรือ *“I’m unstoppable, I’m a Porsche with no brakes” “I’m so powerful, I don’t need batteries to play”* (เพลง Unstoppable) หรือการแสดงให้เห็นการปิดบังอารมณ์ความรู้สึก เช่น “Keep my sunglasses on while I shed a tear” (เพลง Unstoppable) ที่แสดงถึงการซ่อนความเสียใจ หรือในมิวสิควิดีโอเพลง Passion ฉากที่ตัวละครเดินไปรับรางวัลและคนรักเก่าและคู่รักของเขามาแสดงความยินดี ในมิวสิควิดีโอฉายภาพให้เห็นว่าตัวละครทำร้ายทั้งสองด้วยความแค้น แต่แท้จริงเป็นเพียงความคิดเท่านั้น ในชีวิตจริงตัวละครเลือกที่จะไม่แสดงถึงความโกรธข้างในใจให้ทั้งสองเห็น

ประเด็นที่สอง ทั้งสองเพลงมีการนิยามการเติบโตของเพศหญิงผ่านบุคลิกภาพภายนอกในลักษณะที่ต่างกัน ทว่าเมื่อสังเกตแล้วกลับแฝงให้เห็นวิธีคิดแบบชายเป็นใหญ่เหมือนกัน ดังนี้

เพลง Passion เราจะพบสัญญะที่แสดงการเติบโตของตัวละครผ่านเครื่องแต่งกาย ในตอนเปิดมิวสิควิดีโอเป็นการฉายภาพเด็กสาวนักเรียนคนหนึ่งที่ใส่ชุดนักเรียน นั่งในห้องเรียน เธอถูกหักหลังจากชายคนรักถึงสองคน การอกหักครั้งที่สองทำให้เธอลุกขึ้นมาสู้กับชีวิต เมื่อสังเกตเสื้อผ้าที่ตัวละครใส่พบว่าก่อนที่เธอจะลุกขึ้นมากล้าหาญ เธออยู่ในชุดนักเรียนที่ถือว่าเรียบร้อยน่ารัก (แม้จะเป็นกระโปรงสั้น แต่เมื่อเทียบกับชุดอื่น ๆ แล้วก็ถือว่าเป็นชุดที่เรียบร้อย) หลังจากที่รู้ว่าคนรักคนที่สองหักหลัง เธอล้มลงเสียใจ และมีคนหนึ่งฉุดเธอให้ลุกขึ้น ท่ามกลางประกายไฟและข้าวของรอบตัวที่พังทลายลงมา ในเวลานั้นตัวละครได้ลุกขึ้นมาดัดแปลงเสื้อผ้าที่สวมอยู่ให้เซ็กซี่ขึ้น อีกทั้งยังแสดงท่าทางกิริยาที่เย้ายวนทางเพศ เห็นได้ชัดในฉากที่มีการเต้นโพลแดนซ์ (pole dance) น่าสนใจคือ การนิยามการเติบโตในเพลงนี้แสดงให้เห็นว่า เพศหญิงจะเติบโตได้นอกจากต้องแข็งแกร่ง กล้าหาญ ก้าวข้ามอุปสรรคแล้วยังต้องมีภาพลักษณ์ที่ยั่วยวน มิวสิควิดีโอแสดงให้เห็นชัดเจนว่า เด็กสาวแต่งตัวน่ารักหวานแหวว จะไม่สามารถเติบโตได้เลย การจะเติบโตได้ต้องลุกขึ้นมาเปลี่ยนสไตล์การแต่งตัวจากสาวหวานเป็นสาวเซ็กซี่ กล่าวได้ว่าเพลง Passion ใช้ความเย้ายวนทางเพศมาเป็นสัญญะของการเติบโตของเพศหญิง ซึ่งความเย้ายวนของเพศหญิงเป็นสิ่งที่อยู่ใต้กรอบปิตาธิปไตย อย่างไรก็ตาม หากเทียบกับเพลง Unstoppable พบว่าเพลงนี้ไม่ได้นิยามการเติบโตของเพศหญิงผ่านความเย้ายวนทางเพศ แต่เน้นให้เห็นถึงความแข็งแกร่งของร่างกาย โดยพิจารณาจากฉากที่ตัวละครต้องทลายกระจกหลายบานเพื่อทดสอบให้เห็นว่า ตนแข็งแกร่งเพียงใด เติบโตเพียงใด ดังนั้นในเพลง Unstoppable จึงเน้นความแข็งแรงทางกายของเพศหญิงเป็นสัญญะแสดงการเติบโต ซึ่งต่างจากเพลง Passion ที่ใช้ความเย้ายวนทางเพศ หากพิจารณาในท่อนที่ร้องว่า *“I put my armor on, show you how strong I am”* คำว่า “armor” หรือเสื้อเกราะมีนัยเชื่อมโยงถึงความแข็งแกร่งทางกาย ตอกย้ำให้เห็นว่าเพศหญิงที่จะเติบโตได้ต้องมีความแข็งแรงทางกายภาพ ซึ่งนี่คือการทำให้เพศหญิงมีคุณสมบัติของความเป็นชายคือ เข้มแข็ง แข็งแกร่ง และแข็งแรง

ท้ายสุดนี้เราอาจนิยามการเติบโตในหลายแบบ บ้างคือการแข็งแกร่งทางจิตใจ บ้างก็คือการยอมรับปัญหา อย่างไรก็ตาม เพลงทั้งสองแสดงให้เห็นว่าการเติบโตของเพศหญิงยึดโยงกับกรอบปิตาธิปไตย หากไม่เย้ายวนทางเพศ ก็ต้องแข็งแกร่งในแบบของเพศชาย ซึ่งเป็นการตอกย้ำอำนาจปิตาธิปไตยที่กำกับนิยามการเติบโตของเพศหญิง และหากจะให้สังคมยอมรับว่าคุณเติบโตแล้ว คุณต้องมีคุณสมบัติที่เชื่อมโยงกับระบอบชายเป็นใหญ่ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่สะท้อนผ่านสื่อร่วมสมัยได้น่าสนใจ

ที่มาภาพ : https://www.one31.net/news/detail/69582

“ผมขอถามบ้าง” ?
ในสงครามสมรส

ละครเรื่องสงครามสมรส ออกอากาศทางช่อง One 31 ดูจะเป็นละครแนวดราม่าครอบครัวที่เห็นผ่านหน้าจออยู่บ่อยๆ แต่เนื้อหาของละครเรื่องนี้มีความร่วมสมัยและสอดแทรกเรื่องกฎหมายเข้ามาใส่ในเรื่องได้อย่างกลมกล่อมในเรื่องราวชีวิตคู่ของสามีภรรยาที่ต้องจบลง และตัดสินด้วยกระบวนการยุติธรรม เนื้อเรื่องของละครเรื่องนี้ เล่าถึงเรื่องราวของครอบครัวของบัวบงกชและเมศ ทั้งคู่แต่งงานมานาน 15 ปี และมีลูกชายด้วยกันหนึ่งคน คือ **ปณต** บัวบงกชต้องลาออกจากงานมาเป็นแม่บ้านและดูแลลูกชายเต็มตัว โดยที่เมศเป็นคนหาเลี้ยงครอบครัว จนกระทั่งรอยร้าวในครอบครัวเกิดขึ้นเพราะปรเมศแต่งงานซ้อนกับ อรนลิน ลูกสาวผู้มีอิทธิพล

ตัวละคร **“ปณต”** เด็กชายวัยสิบขวบ ถูกนำเสนอให้เด็กชายต้องเผชิญกับความจริงที่ว่าพ่อกับแม่กำลังจะหย่าร้างกัน ดูจะทำให้ละครเรื่องนี้ไม่ได้เป็นเพียงสงครามสมรสระหว่างสามีภรรยา แต่ยังมีการนำเสนอความรู้สึกนึกคิด ผ่านมุมมองของเด็ก ที่เกิดความสับสนจนกลายมาเป็นความทุกข์ที่เกิดขึ้นในใจของเด็กคนหนึ่ง ฉากในศาล ที่ปณตต้องเลือกว่าจะอยู่กับพ่อหรืออยู่กับแม่ เป็นอีกฉากสำคัญที่สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดที่บริสุทธิ์ของปณต ที่สะท้อนให้เห็นความรักอันบริสุทธิ์ที่มีต่อพ่อและแม่ ปณตกลับเป็นคนตั้งคำถามว่า *“ถ้าผมเลือกทั้งคู่ พ่อกับแม่จะกลับมาอยู่ด้วยกันกับผมมั้ยครับ” “แต่ถ้าผมเลือกพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่งก็จะเสียใจ”* ปณตขอเลือกที่จะอยู่คนเดียว เพราะไม่อยากให้พ่อกับแม่เสียใจ อยากให้พ่อกับแม่มีความสุข แม้อยู่ในภาวะที่เจ็บปวดทุกข์ใจ คำพูดของปณตล้วนอบอวลไปด้วยความรัก ความหวัง ที่อยากให้พ่อกับแม่กลับมาเป็นครอบครัวอีกครั้ง สะท้อนมุมมองของลูกว่าจริง ๆ แล้วพวกเขาสามารถยอมรับกับความจริงที่เป็นปัญหาอยู่ได้มากกว่าที่พ่อแม่คิด แม้ว่าพ่อกับแม่จะหย่าร้างกัน แต่ลูกยังต้องการความรัก ความหวังดีจากครอบครัวโดยเฉพาะพ่อและแม่ อย่างน้อยเขาจะอุ่นใจว่าเขาจะได้รับความรัก ความอบอุ่นจากคนเป็นพ่อ ดังที่ปณตตอบในศาลว่า *“ผมไม่อยากได้พ่อใหม่ ผมอยากได้พ่อคนเดิม”* เช่นเดียวกันแม้บัวบงกชมีแฟนใหม่แต่ปณตก็รู้ว่าแม่จะยังคงรักเขาเหมือนเดิม *“ถ้าแม่มีความสุข ผมก็มีเหมือนกันครับ”* คำพูดของปณตคงจะทำให้หลาย ๆ คนน้ำตาร้วงไปโดยไม่รู้ตัวไปพร้อมกับความรู้สึกสงสารและเอ็นดู

ในสภาวะที่สังคมเกิดความรุนแรงต่าง ๆ อยู่ ละครเรื่องนี้อาจทำให้เราหันกลับมามองว่าครอบครัวมีความสำคัญอย่างไรต่อเด็กบ้าง การทอดทิ้ง การเพิกเฉย การไม่ดูแล การเลี้ยงดูอย่างไรให้เด็กมีจิตใจที่สมบูรณ์ มีสภาวะจิตใจที่สดใสแข็งแรง สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนอย่างมาก สุดท้ายแล้วความสุขและความทุกข์ในเรื่องราวชีวิตของทุกครอบครัวอาจจะเป็นสิ่งที่ทำให้เราเรียนรู้และเติบโตและก้าวเดินต่อไป

กระแสสำนึก

งานเขียนแบบกระแสสำนึก (stream of consciousness) เป็นแนวการเขียนอีกประเภทหนึ่งที่นักเขียนยุคใหม่นิยมนำมาใช้เป็นกลวิธีในงานเขียนของตน โดยได้รับอิทธิพลจากตะวันตก และนักเขียนไทยหลายคนนำมาเขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเป็นไปในลักษณะของการบรรยายถึงอารมณ์ ความรู้สึกและสภาวะภายในของปัจเจกบุคคล นับเป็นอีกหนึ่งในกลวิธีการเขียนที่เน้นความซับซ้อนและหลากหลายในวรรณกรรมไทยร่วมสมัย

คำว่ากระแสสำนึกปรากฏเป็นครั้งแรกในข้อเขียนวิชาการทางปรัชญาและจิตวิทยาของชาวตะวันตก เป็นศัพท์ที่ใช้อธิบายความรู้สึกนึกคิดภายในจิตใจที่หลั่งไหลไม่ขาดสาย อันสะท้อนถึงประสบการณ์ภายในของมนุษย์ เป็นการรำพึงอยู่แต่คนเดียวในใจ ต่อมาศัพท์ดังกล่าวนำมาใช้ในวงวรรณกรรม เพื่ออธิบายแนวทางการประพันธ์หนึ่ง ๆ

กระแสสำนึกในโลกของทฤษฎีวรรณกรรมผูกสัมพันธ์กับกรอบอธิบายของนักจิตวิทยาที่เห็นว่า สิ่งที่เราเรียกว่าจิตสำนึกนั้น แท้จริงแล้วมีลักษณะเป็นกระแสที่หลากไหลเรื่อยไปไม่หยุดนิ่ง ความคิดหนึ่งไม่เคยหยุดอยู่กับที่ แตกหักหรือกระจัดกระจาย แต่มักเชื่อมโยงไปสู่ความคิดอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งทั้งหมดคือประสบการณ์หรือความเป็นจริงภายในที่เกิดขึ้นกับเราแต่ละคนอย่างไม่มีวันหยุดหย่อน กระแสสำนึกในแง่นี้ จึงคือบทรำพึงภายใน (interior monologue) ที่สามารถฉายให้เห็นชีวิตจริงอีกด้านของตัวเรา เมื่อปรับมาใช้เป็นเทคนิคการประพันธ์จึงทำให้เราสามารถเข้าใจความเป็นจริงและความเป็นไปต่าง ๆ ของตัวละครได้ไม่น้อยไปกว่าการอธิบายว่าตัวละครทำอะไรอย่างไร

การเขียนด้วยกระแสสำนึกเป็นวิธีในการเล่าสิ่งที่อยู่ภายในใจ ภายในความคิดออกมา ฉะนั้นเมื่อขึ้นชื่อว่ากระแส มันจึงเป็นอะไรที่หลากไหลไปไม่สิ้นสุด คนคนหนึ่งสามารถตระหนักถึงความรู้สึก อารมณ์ ความทรงจำรำลึก ที่หลั่งไหลพรั่งพรูออกมาอย่างติดต่อกันไม่ขาดสาย การเล่าเรื่องบนกระแสจึงต้องอาศัยความชำนาญในการประคองตัวของนักเขียนให้สามารถเดินทางไปถึงจุดหมายได้จนจบเรื่อง การเขียนในลักษณะนี้เป็นการหยั่งหาและแสดงออกถึงความคิดคำนึงในใจของตัวละคร

แดนอรัญ แสงทอง ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ และนักเขียนรางวัลซีไรต์ เป็นนักเขียนอีกคนหนึ่งที่มักจะนำเอากลวิธีการเขียนแบบกระแสสำนึกมาใช้ในงานเขียนของตน โดยใช้วิธีการพรรณนาความคิดและความรู้สึกมากมายที่ผ่านเข้ามาในจิต เพื่อแสดงถึงการไหลของประสบการณ์ภายในของตัวละครในเรื่อง งานเขียนที่โดดเด่นของเขาเรื่องหนึ่งก็คือเรื่อง **เงาสีขาว** นวนิยายขนาดยาวที่นำเอาประสบการณ์และความรู้สึกของตนเองมาเขียน โดยให้ความสำคัญกับการนำเสนอความรู้สึกภายในของผู้เล่ามากกว่าการกระทำภายนอก

เงาสีขาว เป็นเรื่องราวชีวิตของชายธรรมดาคนหนึ่งที่อยู่ในช่วงวัยเพิ่งแตกเนื้อหนุ่มจนถึงวัยค่อนชีวิต เขาพัวพันกับผู้หญิงหลายต่อหลายคนในเวลาที่ต่างกันบ้างในขณะเดียวกันบ้าง ลักลอบบ้าง จู่โจมบ้าง ตลอดระยะเวลาในชีวิตเขาผจญกับสำนึกด้านดีที่ต้องยับยั้งชั่งใจกับความคิดด้านเลวที่กระสันอยากไม่ต่างจากคนทั่วไป เพียงแต่อัตราส่วนของมันอาจจะแปรเปลี่ยนไปตามประสบการณ์ชีวิตที่ได้พบเผชิญ ผู้เขียนใช้กลวิธีกระแสสำนึกในเรื่องนี้ที่ทำให้ตัวบทไม่มีต้นมีปลายหรือไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดจบให้ชัดเจน โดยมีเพียงความต่อเนื่องที่ไม่รู้จุดจบจากห้วงกระแสสำนึกของผู้เล่าตลอดทั้งเรื่อง

ขอยกตัวอย่างให้เห็นการเล่าเรื่องแบบกระแสสำนึกในตอน เพลงศพ ซึ่งเป็นตอนแรกของเรื่องในนวนิยายเรื่องเงาสีขาว ตอนที่ “ฉัน” ได้ตัดสินใจแล้วว่าจะจบชีวิตตัวเอง *“ฉันตัดสินใจแล้ว กังสดาล ฉันพูดกับเธอในฐานะที่ฉันเป็นคนตาย ฉันจัดงานศพของฉันเงียบ ๆ ง่าย ๆ ไม่มีพิธีรีตอง มีคนมาในงานศพของฉันเพียงไม่กี่คน เธอเป็นคนหนึ่งในจำนวนนั้น เป็นงานศพที่มีบรรยากาศอ้างว้าง ไม่มีพิธีกรรมทางศาสนา ฉันไม่ควรนอนกับยายขวัญ ฉันรู้ แต่ฉันอยาก ฉันรู้ว่าถ้านอนแล้วฉันจะเศร้า ฟุ้งซ่าน วิตกกังวล*

ละอาย ละอายเพราะฉันไม่ใช่ผู้ชายที่มีค่ามากพอที่หล่อนจะนอนด้วย ละอายเพราะฉันหลอกลวงหล่อน ละอายเพราะจริง ๆ แล้วฉันไม่ได้รักหล่อน แต่ทำราวกับรักหล่อน และเป็นคนดีมากพอที่หล่อนจะยอมนอนด้วยได้”
(เงาสีขาว, 2563 หน้า 13)

“มาตานุสติ” เป็นนวนิยายอีกเรื่องหนึ่งของ แดนอรัญ แสงทอง ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบกระแสสำนึก โดยใช้การเล่าเรื่องราวผ่านกระแสสำนึกของเด็กหญิงผู้ย้ายตามแม่มาอยู่ในบ้านเก่ากลางทุ่งอันโดดเดี่ยวและไม่มีไฟฟ้า แต่เพียงคืนแรกเธอกลับต้องเผชิญเรื่องสยองพองขนเมื่อเกิดเสียงไม่ชอบมาพากลที่ชั้นล่างของบ้านแล้วแม่ลงไปดู ทิ้งเธอไว้ท่ามกลางความมืด ซึ่งทำให้เธอไม่อาจแน่ใจว่า อะไรคือความจริง อะไรคือจินตนาการ และหลอกหลอนทั้งเธอและผู้อ่านให้ต้องหวาดกลัวทั้งต่อสิ่งที่ซ่อนอยู่ในความมืดนั้นและต่อชะตากรรมที่รอเด็กหญิงอยู่ข้างหน้า

ความโดดเด่นของการเขียนแนวกระแสสำนึกคือการเผยแสดงความรู้สึกนึกคิดของตัวละครที่หลั่งไหลไม่ขาดสาย (อาจต่อเนื่องหรือไม่ปะติดปะต่อก็ได้) สะท้อนความจริงที่ฝังซ่อนอยู่ภายในจิตใจตัวละคร ที่ปรากฏการณ์ภายนอกส่งผลต่อความรู้สึกภายใน มุ่งแสดงความจริงที่อยู่ภายในตัวละคร ความจริงต่อโลกปรากฏการณ์ภายนอกจึงถูกลดความสำคัญลงไป เหตุการณ์หรือประสบการณ์ปัจจุบันขณะที่ตัวละครเผชิญอยู่ส่งผลกระทบสืบเนื่องที่ถึงกระตุ้นให้ประหวัดถึงเหตุการณ์ในอดีตอันผุดเผยขึ้นฉับพลันเมื่อเผชิญหน้ากับปัจจุบันขณะ ภาวะของกระแสสำนึกจึงเป็นการผสานรวมกันระหว่างเวลาปัจจุบันกับเวลาในอดีต ผลอันนี้ส่งให้เห็นเป็นรูปธรรมในรูปแบบการประพันธ์ที่เคลื่อนออกไปจากขนบการเล่าเรื่องแบบเดิม ๆ จากโครงเรื่องที่มีจุดเริ่มต้น ตอนกลาง และตอนจบเรียงตามลำดับชัดเจน แนวกระแสสำนึกสามารถนำเอาเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งมาเริ่มต้นได้ก่อนโดยไม่คำนึงถึงลำดับเวลาที่ต้องเดินเป็นเส้นตรงไปข้างหน้าอย่างเดียว อีกทั้งในตอนจบเรื่องก็อาจไม่มีบทสรุปชัดเจนในแง่ผลสุดท้ายของเหตุการณ์หรือการกระทำ

งานเขียนแบบกระแสสำนึกเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของนักเขียนไทยรุ่นใหม่ เป็นเหมือนบันทึกทางอารมณ์ของนักเขียนแต่ละคนที่ไม่ได้มีความปะติดปะต่อหรือต่อเนื่องทางอารมณ์ที่ถ่ายสะท้อนผ่านตัวละคร กระแสสำนึกจึงเครื่องมือในการถ่ายทอดความเป็นจริงในอีกแบบหนึ่ง ความเป็นจริงที่อยู่ลึกลงไปภายในจิตใจของเรา

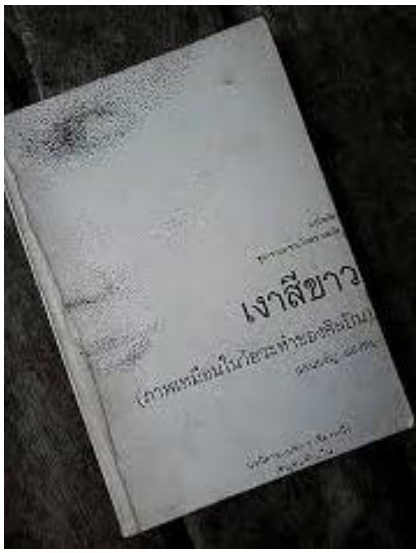

วรรณกรรมสร้างสรรค์ จินตนาการสร้างศิลป์ “แต่งฝัน เติมใจ ปลุกไฟ วรรณศิลป์”

1 – 3 ธันวาคม 2566

ณ อุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

“

แต่ง...บทกลอน สอนใจ คนทั้งโลก
ฝัน...จะปลอบ ทุกข์โศก เมื่อหวาดหวั่น
เติม...แต่งสร้าง ด้วยรัก และผูกพัน
ใจ...ตั้งมั่น ก้าวเดิน แม้นยาวไกล

ปลุก...ความคิด ลิขิตเป็น เช่นตัวเขียน
ไฟ...ความเพียร ส่องทาง สว่างไสว
วรรณ...กรรม เติมต่อ ทอเส้นใย
ศิลป์...สร้างให้ คุณค่าคำ นำประชา

”

สำหรับโครงการวรรณกรรมสร้างสรรค์ จินตนาการสร้างศิลป์ เป็นกิจกรรมที่ได้รับโอกาสจากทางสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ให้ดำเนินโครงการครั้งแรกที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่าเขาภูหลวง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้แก่นักศึกษาซึ่งเป็นคนหนุ่มสาวได้พบปะนักเขียน ซึ่งคอยให้คำแนะนำสนับสนุนสร้างประสบการณ์ใหม่ แลกเปลี่ยนความรู้ในการเขียน การอ่าน การวิจารณ์ ให้มีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก ในการสร้างสรรค์ผลงานด้านวรรณกรรมมากขึ้น ทั้งอาจจะเป็นผู้อ่านที่ดีหรือจะเขียนหนังสือก็สามารถทำได้

การจัดกิจกรรมการออกค่ายวรรณกรรมสร้างสรรค์ของสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นการศึกษานอกห้องเรียนเพื่อให้นักศึกษา ได้เรียนรู้และรับฟังเรื่องราวผ่านประสบการณ์ตรงจากทีมวิทยากรนักเขียน โดยมีการจัดกิจกรรม การอ่าน การเขียน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ภายในค่ายจะมีกิจกรรมการเดินป่าเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ โดยจะแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มตามฐานการเรียนรู้ อาทิ ฐานกวีนิพนธ์ ฐานเรื่องสั้น ฐานสารคดี และฐานการแต่งเพลง และจะแยกวิทยากรออกเป็นกลุ่ม เพื่อรับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้

ค่ายวรรณกรรมสร้างสรรค์ ครั้งที่ 2 จัดขึ้นในวันที่ 1-3 ธันวาคม 2566 ภายใต้หัวข้อ ***“แต่งฝัน เติมใจ ปลุกไฟ วรรณศิลป์”*** ณ อุทยานแห่งชาติน้ำตกตาดโตน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ 3 ฐาน ดังนี้

ฐานกวีนิพนธ์ ***บรรจง บุรินประโคน***

ฐานเรื่องสั้น-นวนิยาย-สารคดี ***ธำรง ทาทอง , สิริพร เชษฐสุราษฎร์***

ฐานการแต่งเพลง ***ชวนากร จันนาเวช***

การจัดโครงการค่ายส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการอ่านและการเขียนของสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถือเป็นโครงการสำคัญที่ทำให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ด้านการอ่าน การเขียน นอกจากการศึกษาในห้องเรียนโดยอาจารย์ผู้สอนแล้ว สิ่งหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาผู้เข้าร่วมค่ายได้รับก็คือ เกิดการสร้างกระบวนความคิด จินตนาการ เกิดการใช้ความคิด ผ่านการบูรณาการกับเพื่อน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานกลุ่ม ก่อนจะช่วยกันนำเสนอต่อวิทยากรและเพื่อน ๆ กลุ่มอื่น ที่ได้รับฟัง รับชม ได้รับคำแนะนำจากวิทยากร เพื่อนำคำแนะนำดังกล่าว ไปพัฒนาผลงานของตัวเองต่อไป ทำให้บรรยากาศการเข้าค่ายเต็มไปด้วยมิตรภาพและความอบอุ่น

นี่คือการเดินทางที่เงินไม่อาจซื้อได้ หรือ ใครก็ไม่สามารถทำแทนได้ หากอยากได้ก็ต้องสร้าง ต้องทำด้วยตัวเอง เฉกเช่น ค่ายวรรณกรรมสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หลังจากกองไฟที่ทุกคนได้ร่วมล้อมวงกันรับฟังเรื่องราว แลกเปลี่ยน บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ของนักศึกษามอดลง เชื่อเหลือเกินว่า กองไฟในหัวใจของนักศึกษา อาจารย์ ไม่เว้นแม้แต่คณะวิทยากรเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ผู้เข้าร่วมค่ายในครั้งนี้ จะยังคงลุกโชนไปด้วยแรงบันดาลใจต่อกันและกัน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานรับใช้สังคมสืบไป

นักบุญแห่งป่า นักฆ่าแห่งพงไพร

ยึดรากมั่นพันเกี่ยวต้นให้แข็งแรง
ใบรับแสงคลอโรฟิลล์สร้างอาหาร
ก้านโยงกิ่งเลี้ยวคดบ้างหย่อนยาน
งามตระการ “ต้นไทร” น่าตื่นตา

ทรงพลังเป็นอย่างไรพงไพรเอ๋ย?
รีบเฉลยบอกข้าเร็วเถิดหนา
เห็นยื้อยุดหยั่งรากดูดธารา
พวกต้นหญ้ากล้าไม้ต้องตายลง

เติบโตเองมิได้หรืออย่างไร?
ต้องอาศัยคนอื่นตามประสงค์
รัดต้นนั้นฆ่าต้นนี้ทระนง
เพื่อให้ตนยืนยงสง่างาม

ฆ่าผู้อื่นเพื่อประโยชน์ของส่วนตน
เกิดเป็นผลดีต่อตัวอย่างล้นหลาม
ทำลายพืชพงไพรชั่วเลวทราม
ระบือนามนักฆ่าป่าไพรพง

ป่าไพรเอ๋ย! ข้าจักตอบให้เจ้ารู้
คอยฟังดูสิ่งที่ฆ่ามิได้หลง
แม้ตัวฉันจะทำลายผู้อื่นลง
ตามประสงค์เพื่อผลิตผลนานา

กิ่งก้านใบให้ร่มเงาสิ่งแวดล้อม
ที่โอบอ้อมรายรอบบนขอบผา
ถูกยึดแน่นทรงพลังพสุธา
ใช่นักฆ่าดั่งใครพูดกันทั่วไป

แม้จะทรามกายชั่วดูอัปรีย์
แต่สิ่งดีมากล้นจะมอบให้
ผลผลิตร่วงหล่นจากต้นไทร
พวกสิงสาต่างใฝ่มาแทะกิน

เลวทรามชั่วใช่ว่าจะไม่ดี
ของพวกนี้ต้องใจตรองดั่งก้อนหิน
แม้ทำดีอาจทำชั่วเป็นอาจิณ
อย่าตัดสินชั่วครู่เพียงครั้งคราว

ดั่งนามเล่านักบุญแห่งไพรป่า
แม้กายาจะมืดดำไร้สีขาว
แต่ใจนั้นงามงดเพริศพริ้งพราว
สวยสกาวไทรงามแห่งนักบุญ

กินรี

สองมือนี้ที่สร้างหวัง

เมื่อลมภูพัดผ่านให้เย็นผิว
ทุกพื้นทิวทิ้งประกายเป็นไอหนาว
หยดน้ำค้างเล่นแสงเป็นดวงดาว
ที่พร่างพราวแม้กำเนิดเกิดบนดิน

เมื่อสองมือสองเท้ายังก้าวย่ำ
หนึ่งใจนำพาตัวไปทั่วถิ่น
กระแสลมพัดพ้นจนได้ยิน
เสียง “ซู่ ซ่า” น้ำหินให้หยุดฟัง

วันนี้ป่าอยู่ดีมีให้เห็น
น้ำยังเย็นสะอาดใสไปสุดฝั่ง
เมฆห่มฟ้าป่าห่มดินเป็นเกราะบัง
ทุกชีวิตอยู่ยังเมื่อหันมอง

เป็นภาพฝันหรือจริงเมื่อนิ่งคิด?
ในบางทิศเหมือนใครเป็นเจ้าของ
และบางทิศลำพังยังลำพอง
จากหนึ่งสองมือใครไม่อาจรู้

เสียงที่เกิดขึ้นใหม่ในวันหนึ่ง
คือเสียงป่ารำพึงให้หดหู่
จากมิตรแท้แต่อาบคราบศัตรู
กล้าต้นใดจะคงอยู่เมื่อป่าตาย

เปลวเพลิงร้อนซ้อนทับกับภาพเก่า
ฝุ่นเขม่าคลุมฉาบจนภาพหาย
เสียงหักโค่นไฟคลั่งพังทลาย
ภัยธรรมชาติตัวร้ายหรือคนทำ

ตราบเท่าที่ลมร้อนยังไม่พัด
เงียบสงัดตามเวลาเมื่อฟ้าค่ำ
ไม่มี “แสงแดดจ้า” กลางฟ้าดำ
มีแต่แสงส่องนำจากดวงดาว

ตราบเท่าที่มือนี้ยังสร้างหวัง
เป็นกำลังปกป้องป่าฝ่าร้อนหนาว
ปลูกสำนึกรักป่าเป็นครั้งคราว
แต่ป่างามจะยืนยาวชั่วนิรันดร์

คล้ายคราม

ชมดง ชมตาดภู

เริ่มขยับขับขบวนมวลพวกพ้อง
ตามเส้นทางพลางจ้องมองซ้ายขวา
เจ้าหน้าที่อุทยานเดินนำพา
ต่างมุ่งหน้าเที่ยวชมพนมไพร

ดำเนินเท้าก้าวเข้าสู่กลางป่าลึก
ความรู้สึกได้ผัสสะเสียงน้ำไหล
กระเซ็นซาบกระทบหินประทับใจ
ธารน้ำใสไหลพลิ้วตามครรลอง

ทางลาดชันพลันสลับกับลงเนิน
ระหกระเหินเดินตามกลุ่มเพื่อนผอง
เดินชมป่าพาชมดงสมใจปอง
กาลครั้งหนึ่งได้ลองดั่งต้องมนต์

ระยะทางเข้าใกล้ยังจุดหมาย
เสียงซาบซ่าดังกระจายคล้ายกับฝน
สายน้ำหลากไหลรินเป็นวังวน
ชะลอชลเป็นบ่อเลี้ยงชุบชีวิน

ธาราหยาดสาดซ่ามาเป็นสาย
ไหลจากต้นหล่นสู่ปลายคล้ายภาพศิลป์
ธรรมชาติรังสรรค์ให้ยลยิน
บรรเลงคลื่นกระทบหินกลางพงไพร

เฝ้าสดับรับเสียงที่บริสุทธิ์
น้ำตกงามผ่องผุดชวนหลงใหล
ชมตาดภูดูตาดโตนจรรโลงใจ
เก็บภาพจำบันทึกไว้ในบทกลอน

พชร

ความฝันไร้สี

จิราวรรณ ซุนเฮงกุล (A T O M)

กลางเมืองหลวงแห่งหนึ่งมีผู้คนมากมายเดินสวนทางกันไปมาด้วยความเร่งรีบ ทุกคนต่างเดินไปในทิศทางของตนและไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่มีใครรับรู้ได้ว่าถูกสายตาคู่หนึ่งจับจ้องอยู่ สายตาคู่นั้นเป็นสายตาของเด็กชายผู้พิการติดเตียง...

สวัสดีครับผมชื่อ “โบ๊ท” ผมมีอายุเพียงสิบสี่ปี ตามปกติแล้วผมก็เป็นเพียงแค่เด็กม.2 ในวัยนี้ผมควรที่จะได้ออกไปวิ่งเล่นกับเพื่อน ๆ ตามประสาเด็ก ซึ่งเด็กคนอื่น ๆ สามารถทำได้ยกเว้นผม เหตุการณ์เป็นเหตุการณ์ที่ผมจำได้ไม่เคยลืม เพราะไม่ว่าจะเปิดหนังสือพิมพ์ฉบับไหนก็จะเจอแต่ข่าวเกี่ยวกับผมที่ว่า “เด็กชายวัยสิบสองปีถูกรถพุ่งชนบาดเจ็บสาหัส” วันนั้นมันคือวันที่โชคร้ายที่สุดสำหรับผมและมันก็เป็นวันที่เปลี่ยนชีวิตของผมไปตลอดกาล...

เรื่องทั้งหมดมันมีอยู่ว่าวันนี้เมื่อสองปีที่แล้ว ผมกลับมาจากเตะฟุตบอลที่โรงเรียนและกำลังเดินทางกลับบ้านพอดี ระหว่างทางเดินกลับบ้านมีรถยนต์คันหนึ่งฝ่าไฟแดงมาด้วยความเร็วและเสียหลักพุ่งชนผมเข้าอย่างจัง ทำให้ผมได้รับบาดเจ็บสาหัส โชคยังดีที่ไม่ถึงกับตายแต่ก็เหมือนกับตายทั้งเป็นเพราะหลังจากเหตุการณ์นั้นทำให้ผมต้องกลายเป็นผู้พิการติดเตียงอวัยวะช่วงล่างใช้การไม่ได้ ผมไม่เพียงแต่สูญเสียการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายแต่เพียงเท่านั้นแต่ผมยังต้องสูญเสียความฝัน อนาคต รวมถึงเพื่อนฝูงที่มีความฝันร่วมกัน

ทุกเช้าแม่ของผมจะพาผมออกมานั่งที่ริมหน้าต่างโดยมีรถเลื่อนล้อเหล็กเป็นยานพาหนะ มีเพียงแค่ผมเท่านั้นที่รู้ว่าทำไปเพื่ออะไร ผมมองออกไปที่นอกหน้าต่าง ผมเห็นเด็กนักเรียนชายและหญิงแต่งตังด้วยชุดนักเรียนที่ถูกรีดอย่างประณีตเดินผ่านไป บ้างก็วิ่ง บ้างก็เดิน ทำให้อดคิดไม่ได้ว่าถ้าเป็นผมบ้างมันก็คงจะหล่อแบบนี้เป็นแน่ผมคิด ผมใช้ชีวิตแบบนี้เป็นเวลาสองปี เมื่อก่อนผมคิดมาเสมอว่าบ้านหลังนี้มันช่างกว้างเหลือเกินแต่ทุกวันนี้ผมกลับคิดว่ามันแคบกว่าเดิมเป็นร้อยเท่าพันเท่า ผมอยากมีโอกาสออกไปวิ่งเล่นข้างนอก อยากออกไปเตะฟุตบอลกับเพื่อน ๆ เหมือนเมื่อก่อน ผมมองขึ้นไปบนท้องฟ้าก็พบกับนกที่บินออกไปหาอาหาร มันไม่ต่างจากผู้คนบนท้องถนนในตอนนี้ที่ต้องสู้เพื่อความอยู่รอด ผมคิดขำ ๆ กับตัวเองว่าหากผมมีพรวิเศษที่สามารถขอพรได้หนึ่งข้อ ผมอยากจะขอให้ขาทั้งสองข้างกลับมาเตะฟุตบอลได้เหมือนเดิม หรือไม่ก็ขอให้ได้โบยบินออกไปอย่างอิสระเฉกเช่นเดียวกับนก ผมไม่อยากอยู่บ้านหรือนอนอยู่บนเตียงคอยให้แม่ดูแลแบบนี้อีกต่อไปแล้ว ผมเอาแต่พูดคำว่า “ขอโทษครับแม่” เป็นพัน ๆ ครั้งทุกวัน และยังย้อนนึกไปถึงเหตุการณ์ในวันนั้นว่า “ทำไมผมไม่ตายไปเลยนะ” หากผมตายไปพร้อมกับเหตุการณ์ในวันนั้นทุกอย่างก็คงจะไม่เป็นแบบนี้ แม่ก็จะไม่ต้องลำบากเพราะผม และผมก็ไม่ต้องมาทรมานกายและใจเหมือนอย่างตอนนี้ ผมอยากออกเดินทางไปท่องเที่ยวในโลกกว้างที่ไร้ขอบเขต อยากโบยบินได้อย่างใจหวัง และถ้าผมเป็นนกได้ดังใจคิด สถานที่แรกที่ผมจะไปคือสนามฟุตบอล ผมจะไปหากิ่งไม้สักกิ่งเอาไว้เกาะดูเพื่อน ๆ เตะฟุตบอล.. แต่สุดท้ายความจริงก็คือความจริง ผมก็เป็นได้แค่คนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้และอนาคตต้องดับสลายเพราะความมักง่ายของ “คน”

เรื่องราว ใต้ดาวแมว

รชนน แทนจะโป๊ะ

“บนดาวแมวที่ว่างเปล่าร้างไร้พวกมัน มีเพียงพวกฉันที่ไม่สามารถขยับเขยื้อนหรือเอื้อยเอ่ยบทสนทนาใดได้ ไม่มีน้ำตก ไม่มีพงไพรในป่าเบญจพรรณ ไม่มีแหล่งอาหาร ไม่มีโขดหินให้ฉันได้หยัดยืนอยู่บนนั้น มีเพียงพื้นสีขาวกับดวงตาของพวกฉันที่ยังกะพริบไหว พวกฉันนอนลืมตาเรียงรายกัน ไม่รู้สึกหิว ไม่รู้สึกรัก มีหน้าที่เฝ้ามองพวกเขาที่อยู่ใต้ดาวแมวดวงนี้”

ฉันจำหน้าพ่อไม่ได้ แต่จำได้ว่าตอนที่แม่ให้กำเนิดฉัน มีเสียงปืนดัง ปัง ! ปัง ! ปัง ! และเสียงพูดของใครบางคน “พวกมันอยู่นั่น”“ยิงมัน” หลังจากนั้นก็ไม่พบพ่ออีกเลย พ่อคงถูกยิงหรือวิ่งหนีไปจนหายสาบสูญ ครอบครัวของฉันสามารถพูดและเข้าใจสำเนียงความหมายของพวกมันได้ตั้งแต่แรกเกิด เหตุผลนี้หรือเปล่าหนอที่พวกฉันถูกไล่ล่า

แม่ฉันตายในวันพระจันทร์เต็มดวง ความทรงจำสุดท้ายที่ฉันมีต่อแม่ คือ แม่บอกฉันว่า จะไปยังจุดนัดพบเพื่อเจรจา เธอเตือนให้ฉันหลบเข้าไปลึก ๆ ในพงไพร เพื่อความอยู่รอดของเผ่าพันธุ์แม่จึงต้องยอมเสี่ยงโชคชะตากระโดดข้ามโขดหิน และส่งเสียงร้องก้องผืนป่า ฉันตะโกนเรียกห้ามแม่ เธอหันมามองหน้าฉันและวิ่งไปยังโขดหินบนน้ำตก ฉันหลบลึกเข้าไปในพงไพร แต่กระนั้นก็ยังมองเห็นแม่บนโขดหินจากสายตาที่เฉียบคมในตอนกลางคืน

เมื่อพวกมันมาถึงโขดหิน ไม่มีบทสนทนาใด มีเพียงเสียงปืน ปัง ! ปัง ! ปัง ! ร่างของแม่กระเด็น นอนนิ่งบนโขดหิน ฉันตกใจ โกรธ และเกลียดพวกมัน จึงร้องก้องสุดเสียงทั่วผืนป่า

ฉันพบพวกเขาที่ไม่เหมือนพวกมันในคืนวันหนึ่ง เมื่อฉันซุ่มในพงไพรลึกใกล้ที่อยู่อาศัยของพวกเขา เฝ้าฟังและดูสิ่งที่พวกเขากำลังทำร่วมกัน ฉันได้ยินเด็กหนุ่มและเด็กสาวสนทนากันว่า “เจ้าจงยืมหัวใจวัยทารก มาเต้นในหัวอกที่หมกไหม้ยืมแววตาวัยเยาว์อันวาวไหว ชอบอาจหลับใหลอยู่ในชัง” “หนูชอบวรรคนี้” “พี่ก็ชอบ” ทำไมหนอทำไม ฉันจึงไม่เข้าใจทั้ง ๆ ที่ฉันสามารถเข้าใจคำพูดของพวกเขา หรืออาจเพราะฉันไม่เคยอ่านหนังสือ เพราะเหตุผลนี้ไหมที่ทำให้ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่พวกเขาสองคนเรียกว่า บทกวี

รุ่งเช้า ฉันออกหาอาหารในป่าขณะกำลังเดิน ฉันเห็นเผ่าพันธุ์ของฉันนอนตายท่ามกองเลือดกลางทางดิน ข้างหน้ามีพวกมันถือปืนกำลังเดินหันหลังให้ฉัน ฉันจึงรีบกระโดดหลบเข้าไปในพุ่มไม้ เฝ้าฟังบทสนทนาของพวกมัน “ยังไม่ใช่ตัวนั้นที่ตามหา” ฉันจึงมั่นใจว่า ตัวนั้นที่พวกมันไล่ล่า คือ ฉัน มีเพียงฉันเท่านั้นที่ทำหน้าที่นี้ได้ หากฉันยอมเสี่ยงโชคชะตา เผ่าพันธุ์ของฉันคงไม่มีใครต้องตายอีก

ก่อนที่ฉันจะไปยังจุดนัดพบในวันพระจันทร์เต็มดวง ฉันตัดสินใจทำในสิ่งที่แม่เคยห้ามไว้ คือ กระโดดลงน้ำ ฉันว่ายน้ำข้ามจากตาน้ำไปยังอีกฟากระหว่างน้ำตก พวกเขาถ่ายรูปฉัน และสนทนากันว่า “ไม่เคยเห็นลักษณะแบบนี้เลย” “ลายบนตัวมันสวยจัง”

เมื่อถึงฝั่ง ฉันสะบัดน้ำบนขน และออกเดินไปตามแนวฝั่ง ขณะเดินเห็นเด็กทารกที่ถูกแม่อุ้มกำลังจ้องมองฉัน แววตาทารกนั้นแฝงประกายบางอย่างที่ไม่มีคำแทนความรู้สึกนี้ได้ฉันจึงหยุดเดินแล้วจ้องมองแววตานั้น แล้วพบว่าฉันรู้สึกไม่อยากตาย ฉันยังอยากมีชีวิต แต่หากไม่ใช่ฉัน เผ่าพันธุ์ของฉันคงถูกตามล่าต่อไปและค่อย ๆ ตายลงจนสูญพันธุ์

การตายของฉันไม่เหมือนกับการตายของแม่หรือพ่อ ฉันกระโดดก้าวไปยืนอยู่บนโขดหิน แต่เมื่อพวกมันมาถึง ฉันจ้องมองปืนในมือของเขา ฉันเห็นภาพแม่ที่เคยเจ็บปวดเพราะปืนกระบอกนั้น ฉันกลัวจึงกระโดดหนีขึ้นฝั่งอย่างรวดเร็วพวกมันวิ่งไล่ฉัน และตะโกนร้องก้องป่า “นั่นไง ตัวนั้นแหละ มันมีดวงดาวบนตัวมัน !” ขณะวิ่งฉันหันหลังไปมอง เพียงชั่วคราวที่หันกลับมา มีเสียงยิงปัง ! ดังขึ้น ฉันถูกยิงเข้ากลางหน้าผาก 1 นัด ปัง ! ที่ขาหน้า 1 นัด และปัง ! ที่ลำตัวอีก 1 นัด

พวกเขาดักหน้าและล้อมฉันไว้หมดแล้ว แต่ขณะใกล้หมดลมหายใจ ฉันได้ยินพวกมันพูด “สิ่งที่พิเศษและแปลกกว่าสิ่งอื่นต้องถูกกำจัด ผมจะเอาเลือดของมันไปให้นายของผมกิน” ฉันจึงเพิ่งเข้าใจว่า โลกใบนี้คงไม่มีที่สำหรับสิ่งพิเศษ ทุกคนต้องเหมือนกันบนบรรทัดฐานมารยา ฉันคงเป็นสิ่งแปลกต่างของเผ่าพันธุ์ในพงไพร หากเลือดของฉันทำให้นายของพวกเขาวิเศษขึ้น นายคนนั้นจะถูกไล่ล่าแล้วโดนยิงแขน ขา และอีกนัดที่กบาล พร้อมพรั่งพรูความเจ็บปวดกระทั่งตายช้า ๆ ดั่งเผ่าพันธุ์ของฉันไหมหนอ

ขณะพริบตาเดียวของการตาย ฉันเห็นพวกเขาซึ่งใส่ชุดทหาร พุ่งเข้าใส่กุญแจมือพวกที่ยิงฉัน

ฉันรู้สึกได้ถึงสัมผัสมือที่ลูบไล้บนขน มีแก้มนุ่มๆ แนบลำตัว น้ำหยดลงบนขนกับเสียงสะอื้นเบา ๆ เขาอุ้มฉันขึ้นขณะที่ฉันกำลังค่อย ๆ หลับตาลงเบา ๆ

ฉันตื่นขึ้นอีกครั้งบนดาวแมว ไม่มีความเจ็บปวด ไม่มีน้ำตก ไม่มีพวกมัน แม่และพ่อนอนข้าง ๆ ฉัน พวกฉันขยับเขยื้อนตัวไม่ได้ นิ่งสนิทในดาวที่ขาวโพลน ทุกสิ่งเป็นสีขาว ยกเว้นดวงตาสีดำของพ่อกับแม่ ระหว่างมองดวงตาสีดำที่กะพริบไหวของแม่ ฉันเห็นดวงตาของฉันสะท้อนในกระจกตาของแม่ และฉันเห็นดวงตาของทารกคนนั้นซ้อนทับกับดวงตาของฉันกับแม่

ฉันจึงปรารถนา ให้เผ่าพันธุ์ของฉันมีสังสารวัฏหรือการเวียนว่ายตายเกิดเหมือนกับเผ่าพันธุ์ของพวกเขา ฉันอยากเกิดเป็นมนุษย์ เพียงแค่ขอโอบอุ้มเดียวกันกับทารกคนนั้นไม่ใช่การไล่ยิง

มอบหนังสือให้ฉันสักเล่มเถิดมนุษย์

ฉันจะไม่แข่งขันกับใคร

ฉันจะไม่ไขว่คว้าความพิเศษหรอก

ฉันเพียงอยากเข้าใจบทสนทนาของเด็กหนุ่มกับเด็กสาวถึงเรื่องราวในบทกวี

ฉันเพียงอยากทำสิ่งที่แมวดาวอย่างฉันทำไม่ได้ใต้ดาวแมว....

บทกวีที่อ้างถึงเป็นส่วนหนึ่งของกวีนิพนธ์
“จนกว่าชีวิตจะนิทรา“
ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร์

ลั่นกลอน
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย

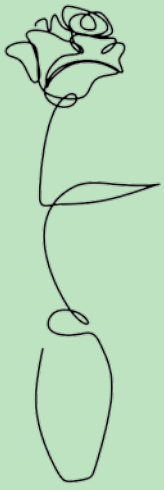

รักแรกพบ

พานพบประสบเนตร
ผิบ่หลบละสายละตา
โอ้ดวงหทัยข้า
มะนะพาระรื่นระรวย

บุญกรรมชะรอยชัก
ธ ประจักษ์ ณ อกระทวย
ดังองค์อุมาอวย
ฤดีรักสมัครสมาน

กานต์ธีรา

ประสบการณ์ การออกค่ายศึกษิต

นางสาวอารยา ชุนเกศา
นักศึกษาชั้นปีที่ 3
ประธานค่ายศึกษิตภาษาไทย

จากเด็กค่ายวันนั้น สู่พี่ค่ายในวันนี้ “คมชัดลึก ศึกษิตภาษาไทย” เป็นค่ายภาษาไทยที่ดิฉันประทับใจมาก ทั้งกิจกรรมให้ความรู้และพี่ค่ายที่นำเนื้อหามาบวกเข้ากับความสนุก ทำให้มุมมองวิชาภาษาไทยเปลี่ยนไปเมื่อค่ายนี้จบลง ความประทับใจตรงนี้นำทางดิฉันเข้ามาสู่ครอบครัวภาษาไทยในรั้วมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ดิฉันเริ่มเดินทางออกค่ายกับรุ่นพี่ในสาขาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 แม้เป็นน้องเล็กสุดในทีมวิทยากรที่ไม่เข้าใจกระบวนการจัดค่ายไม่คล่องแคล่วในขั้นตอน แต่รุ่นพี่ก็ช่วยแนะนำและพาดิฉันทำกิจกรรม ความประทับใจในค่ายจึงเพิ่มมากขึ้น เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 2 ดิฉันได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มตัว จึงเริ่มเข้าใจการจัดทำค่ายมากขึ้น ทั้งการคิดฐานให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ทางโรงเรียนกำหนดมาให้และการนันทนาการเด็กค่ายให้คงความสนใจตลอดการจัดค่าย

“ค่าย” ทำให้ดิฉันได้เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา สิ่งที่คิดว่าดีแล้วก็มีปัญหาให้ต้องแก้ไข สิ่งที่แก้ไขแล้วก็ต้องพัฒนาขึ้นอีก ความรู้ของเด็กค่ายไม่มีวันหยุดนิ่งเช่นเดียวกับพี่ค่ายที่ต้องก้าวตามให้ทัน ค่ายทำให้ดิฉันอยากเรียนรู้มากขึ้นเพื่อเป็นทีมวิทยากรที่มีคุณภาพ

เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 3 ดิฉันได้รับตำแหน่งประธานค่าย จากความไว้วางใจของสมาชิกค่ายทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้อง การทำงานค่ายที่ดิฉันได้เรียนรู้มาก็เปลี่ยนไป จากผู้ตามสู่ผู้นำที่ต้องติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียนโดยตรงเพื่อมาแจ้งรายละเอียดกับสมาชิกค่าย เมื่อจบค่ายไปแล้วก็ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของกิจกรรม มองให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่ทางออก นั่นคือการพัฒนาให้ค่ายประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน

“ทำต่อไป ต่อลมหายใจ ให้ยังคงอยู่”

อาจารย์ผู้ก่อตั้งค่ายได้กล่าวในวันที่ดิฉันคิดจะวางมือจากค่าย ความช่วยเหลือจากอาจารย์ทำให้ค่ายที่รุ่นพี่สืบสานดิฉันได้สานต่อในรูปแบบค่ายที่ดิฉันประทับใจคือค่ายต้องให้อะไรมากกว่าการเรียนในห้อง แต่ต้องเบากว่าเนื้อหาในหนังสือ แม้กิจกรรมฐานจะมีเด็กเพียง 1% ที่เข้าใจถึงแก่นแท้ ก็ย่อมดีกว่าไม่มี เช่นเดียวกับดิฉันที่ประทับใจค่ายและก้าวเดินเรื่อยมาจนถึงจุดนี้ ได้มาส่งต่อความประทับใจสู่เด็กค่ายต่างช่วงชั้นปีและต่างโรงเรียน การเริ่มหว่านเมล็ดพันธุ์ลงดินแม้เติบโตเพียง 1 ต้น ก็สามารถแตกกิ่งก้านสาขาปกคลุมพื้นดินได้กว้างขวาง

ค่ายไม่ได้เป็นผู้ให้เพียงอย่างเดียว สมาชิกค่ายต่างก็ได้รับเช่นกัน ได้เรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนการสอน เรียนรู้การแก้ไขปัญหา เมื่อเรียนครูก็ต้องคู่กับโรงเรียน ค่ายพาดิฉันไปพบกับเด็กต่างโรงเรียนมากมาย ได้คิดกิจกรรมฐานใหม่เพื่อบูรณาการสอนที่แตกต่างแต่น่าเรียนรู้ ความยากของปัญหาที่พบเจอกลายมาเป็นประสบการณ์ที่หาได้จาก “ค่าย” เท่านั้น

ตลอดการดำรงตำแหน่งประธานค่าย ดิฉันไม่สามารถนำพาขบวนรถไฟที่ชื่อว่า “คมชัดลึก ศึกษิตภาษาไทย” มาถึงสถานีปลายทางได้หากขาดอาจารย์ผู้คอยชี้แนะ รุ่นพี่ผู้คอยชี้นำ รุ่นน้องที่พร้อมร่วมทางและเหล่าทีมงานคุณภาพที่เคียงข้างกัน ประสบการณ์ที่ได้รับจากค่ายทำให้ดิฉันได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าใจความคิดและพัฒนาการของเด็กมากขึ้น ขอบคุณผู้โดยสารทุกท่านที่เดินทางร่วมกันตลอดปีการศึกษา 2566 นี้

กิจกรรม โครงการต่าง ๆ

OPEN HOUSE' 66

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ได้ร่วมจัด โครงการ OPEN HOUSE
วันที่ 7-10 พฤศจิกายน 2566 ณ โรงยิมมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ละครเวทีตำนานรักราชมรรคา *ปาจิต-อรพิม*

ตอน ปาจิตตามหาอรพิม

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านคีตวรรณกรรม
สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย
วันที่ 8 ตุลาคม 2566 ณ หอประชุมวิชชาอัตศาสตร์

โครงการวรรณกรรมสร้างสรรค์ จินตนาการสร้างศิลป์ ครั้งที่ 2

"แต่งฝัน เติมใจ ปลุกไฟวรรณศิลป์"

วันที่ 1-3 ธันวาคม 2566 ณ อุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ

วันครู' 67

วันที่ 16 มกราคม 2567
ณ หอประชุมวิชชาอัตศาสตร์

โครงการพลวัตภาษาไทย

“วรรณคดีไทย ในโลกสหสื่อร่วมสมัย”

วันที่ 20 มกราคม 2567
ณ ห้องประชุมเฟื่องฟ้า มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

กิจกรรม วันปีใหม่’ 67

วันที่ 6 มกราคม 2567
ณ โดมมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และเวทีราชภัฏภิรมย์

กิจกรรม บายเนียร์

“หนุ่มผู้พราว สาวผู้ดี ว่าที่ครูภาษาไทย”

วันที่ 6 มีนาคม 2567
ณ โรงแรม เดอ ศิตา ปริ้นเซส บุรีรัมย์

SHOW & SHARE

โครงการ SHOW & SHARE ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4
ณ หอประชุมวิชชาอัตศาสตร์ 6 มีนาคม 2567

โครงการสัมนมา ก่อน ระหว่าง และหลัง ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

นักศึกษาชั้นปีที่ 5
ประจำปีการศึกษา 2566

การนิเทศติดตามครู
โครงการผลิตครู เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

การสัมภาษณ์นักศึกษาใหม่
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2567

โครงการเตรียมความพร้อม ด้านภาษาไทยให้แก่นักเรียนทุนพระราชทาน

ในโครงการพระราชทานความช่วยเหลือแก่
ราชอาณาจักรกัมพูชา ด้านการศึกษา
ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี

การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2567

พิธีไหว้ครู
วันที่ 1 กรกฎาคม 2567
ณ อาคารอเนกคุณาคาร ชั้น 15

ผลงาน รางวัล

ประจำปี 2566

ศุภีณา มีทอง

กันต์ศักดิ์ ทองสอาด

ได้รับเงินรางวัลการศึกษา ด้านศิลปวัฒนธรรม ประจำปีการศึกษา 2566 สาขาวรรณศิลป์ แขนงการเขียนร้อยแก้วและร้อยกรอง

ปัณฑิตตา อินทร์แก้ว

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ระดับอุดมศึกษา บทวิจารณ์วรรณกรรมและสื่อร่วมสมัย ดวงใจวิจารณ์ ปี 2566

บทวิจารณ์เรื่อง *ฝังกลบประเทศไทยในสุสานสยาม*

ศิระดา พุทไธสง

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
โครงการประกวดสื่อสันติภาพ ระดับชาติ “รางวัลช่อมะกอก” ปีที่ 9 ประจำปี 2566 ประเภทเรื่องเล่า

จากผลงาน การลงทะเบียนเรียนของหญิงงามเมือง

สุรศักดิ์ ยิ้มรัมย์

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
พร้อมเงินสด 2,000 บาท

ในการประกวดคลิปสั้น หัวข้อ “พลังสร้างสรรค์จากท้องถิ่นสู่สากล”

อาจารย์
ดร.อรวรรณ ฤทธิ์ศรีธร

รางวัลชนะเลิศ
ระดับประชาชน บทวิจารณ์วรรณกรรมและสื่อร่วมสมัย ดวงใจวิจารณ์ ปี 2566

บทวิจารณ์เรื่อง*PLUS FICTION: ผัสสะ ความเป็นมนุษย์ และภาวะแปลกปลอมในสิ่งคุ้นชิน*

ผศ. ดร. สมศักดิ์ พันธ์ศิริ

ผศ. ดร. สำราญ ธุระตา

ผศ. พิพัฒน์ ประเสริฐสังข์

ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สาขาภาษาไทย

ความภูมิใจของอาจารย์และศิษย์

สาขาวิชาภาษาไทย ขอแสดงความยินดีกับ

ศิษย์เก่าดีเด่น

นางสาวปูชนีย์ ช่วยไธสง
ตำแหน่งที่สมควรได้รับการยกย่อง
รองผู้อำนวยการโรงเรียนลำปลายมาศ

นายสายฟ้า หาสีสุข
ตำแหน่งที่สมควรได้รับการยกย่อง
รองผู้อำนวยการโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม

สาขาวิชาภาษาไทย ขอแสดงความยินดีกับครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รุ่น 61
ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครู จำนวนทั้งสิ้น 43 คน

สมฤดี สมบุญศรี
สพป. ศรีสะเกษ
เขต 3

ศุภีณา มีทอง
สพป. นครราชสีมา
เขต 7

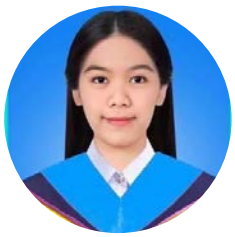

ศิริโสภา อุทชา
สพป. อุบลราชธานี
เขต 5

คุณญภัทร อิ่มเอิบ
สพป. กาฬสินธุ์
เขต 2

จักรพรรดิ เอติญัติ
สพม. อุบลราชธานี
อำนาจเจริญ

กิติศักดิ์ ภูเขียว
สพม. สระบุรี

สาขาวิชาภาษาไทย ขอแสดงความยินดีบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย รุ่น 62
ที่สอบแข่งขันข้าราชการครู ตำแหน่งครูผู้ช่วย **ได้ลำดับที่ 1**

สาขาวิชาภาษาไทย ขอแสดงความยินดีกับ
นายณัฐพล แมนไธสง
ได้ดำรงตำแหน่งเลขานุการ สมาพันธ์นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ

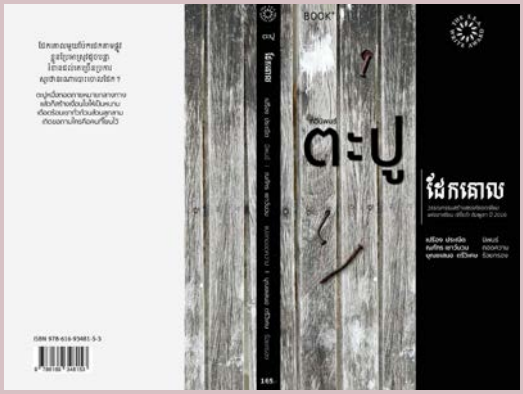

ชื่อเรื่อง ตะปู

ถอดความ ณภัทร เชาว์นวม
ร้อยกรอง บุณยเสนอ ตรีวิเศษ
ปีที่พิมพ์ 2566
ราคา 165 บาท

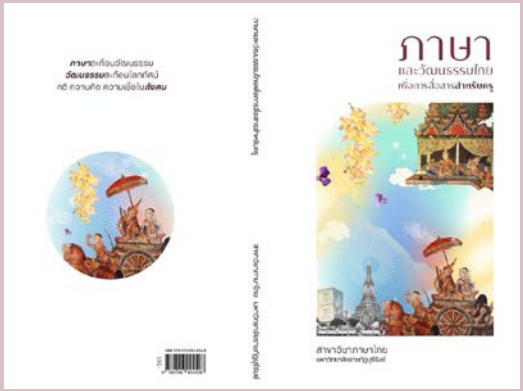

ชื่อเรื่อง ภาษาและวัฒนธรรมไทย
เพื่อการสื่อสารสำหรับครู

เรียบเรียง สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่พิมพ์ 2566
ราคา 150 บาท

การ์ตูน
ประณต

ภาษาไทย

• เสน่ห์ภาษาลีลาอีสานใต้ • ถิ่นนี้มีตำนาน • ไขคำเล่าความ • ไขภาษากับวิฬาร์ •
• โบราณกาแล • เมิลแขมร์ • สื่อซ่อนนัย • คิดแตกฟอง • วรรณกรรมร่วมสมัย •
• กวีสร้างสรรค์ • สมัครเล่นเป็นนักกลอน • สมัครเล่นเป็นนักเขียน • ลั่นกลอน •
• กิจกรรม โครงการภาษาไทย • รางวัล ผลงาน • ความภูมิใจ • การ์ตูน •

จัดทำโดย สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์